OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM. CENA EGZ. 1 ZŁ.

Nr. 3 WARSZAWA — MARZEC 1932 R. ROK XII

Polski Czerwony Krzyż

CENTRALNY ORGAN POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA

WYDAWNICTWO MIESIĘCZNE

CROIX ROUGE POLONAISE

ORGANE CENTRAL DE LA CROIX ROUGE POLONAISE

REVUE MENSUELLE

Komitet Redakcyjny: **Dr. B. Zakliński, Leopold Rutkowski, doc. dr. Ludwik Zembrzuski.**

Redaktor: **Zofja Wołłowiczowa.** Wydawca: **Zarząd Główny P. C. K.**

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Smolna 6, telefon 235-29 czynna codziennie od godziny 10 — 2 popołudniu.

Prenumerata roczna 10 zł., zagranicą 2 dol. Konto w P. K. O. Nr. 10.540.

OD REDAKCJI.

Numer niniejszy poświęcamy palącej sprawie „Bezrobocia”.

Już podczas zeszłej zimy Polski Czerwony Krzyż, działając na zasadzie art. 1 Statutu ust. 2 i mając wyraźnie zaznaczony w swym programie pracy obowiązek niesienia pomocy ludności dotkniętej przez klęski wszelkiego rodzaju, przystąpił w niektórych swoich Okręgach do organizowania akcji pomocy dla bezrobotnych. Gdy, z biegiem miesięcy, bezrobocie w Polsce poczęło przybierać coraz groźniejsze rozmiary, pacząc życie setek tysięcy jednostek pozbawionych pracy i chleba, Polski Czerwony Krzyż, wyczuwając cały tragizm przeżywanej klęski, równającej się najstraszniejszym klęskom społecznym i żywiołowym, jakie kiedykolwiek ludzkość przeżywała, rozpoczął poważną pracę w tym zakresie, biorąc czynny udział w miarę środków i możności w olbrzymim wysiłku Państwa i społeczeństwa.

BEZROBOCIE

Już nie setki, nie tysiące, a miljony ludzi na świecie woła wielkim głosem: pracy, chleba!

Ponure grupki obszarpańców włóczą się po ulicach, rozgrzewają się przy rozpalonych koszach z węglem, żebrzą po sklepach, kradną w tramwajach.

W gazetach rozpiera się coraz bardziej rubryka rozpaczliwych samobójstw, nie z miłości, nie z powodu defraudacji, lecz z głodu.

Bezrobocie dotknęło wszystkie warstwy ludności.

Widzimy na ulicach w godzinach pracy fabrycznej wałęsających się ospale młodych, zdrowych robotników, wychudłych bladych kancelistów, ówdzie w parku, jakiś młody ojciec, z wyglądu urzędnik, pcha wózek z dzieckiem — żona jeszcze pracuje i zarabia na całą rodzinę. Ojciec bezrobotny przedzierzgnął się w niańkę.

W domu, na ulicy, wszędzie atmosfera braku i pożądania pracy.

Jedyna dodatnia lecz jakiemiż ciężkiemi ofiarami zdobyta cecha bezrobocia.

Pożądanie i umiłowanie pracy i jej warsztatu.

Jakżeby kochał swe wstrętne biuro, jakżeby entuzjastycznie sumował okropne kolumny cyfr zredukowany rachmistrz, gdyby go zpowrotem przyjęto; jakżeby pieścił swój ciężki młot zwolniony robotnik, gdyby mógł na nowo stanąć przy kowadle.

To co wydawało się szarem, ciężkiem, nudnem nie do wytrzymania dziś jest przedmiotem snów i najpiękniejszych marzeń.

I nawet nie sama nędza i głód są najcięższe do przeżycia. Stokroć gorsza jest bezczynność.

Ojciec rodziny przeżywa straszne uczucie wstydu wobec żony i dzieci siedząc w porze pracy w domu. Choć żona ma jeszcze co do garnka włożyć, choć zasiłek bezrobocia i pomoc społeczna starcza jeszcze na najpierwsze potrzeby, lecz siedzenie w domu wtedy, kiedy inni pracują jest ponad siły solidnego pracownika jakiegokolwiek zawodu.

To jest największą tragedją bezrobotnego.

— Pracowałem przecież przez lata całe, myśli sobie zredukowany, uczciwie, solidnie, władze były zadowolone, dyrektor zawiadamiając mnie o redukcji sam był wzruszony, mógł tylko wymówić: „Może czasy się polepszą; — pan będzie pierwszym, który wróci".

— Godziny biurowe wlokły się czasem, gdym chciał ujrzeć szybciej żonę i dzieci, teraz siedzę stale wśród nich, a o ileż wolniej wlecze się ten stracony czas.

— Na zapytanie: co będzie dalej, jak zasiłki się skończą, uciekam z domu, od rodziny, chodzę bez celu, godzinami i wprost boję się wrócić do domu.

— Tęsknię za pracą.

Oto myśli i przeżycia bezrobotnego.

Nic dziwnego, że takie myśli tłocząc się w dzień i noc bezsenną w skołatanej głowie, jak kropla z tortury chińskiej, do strasznych postanowień doprowadzić mogą.

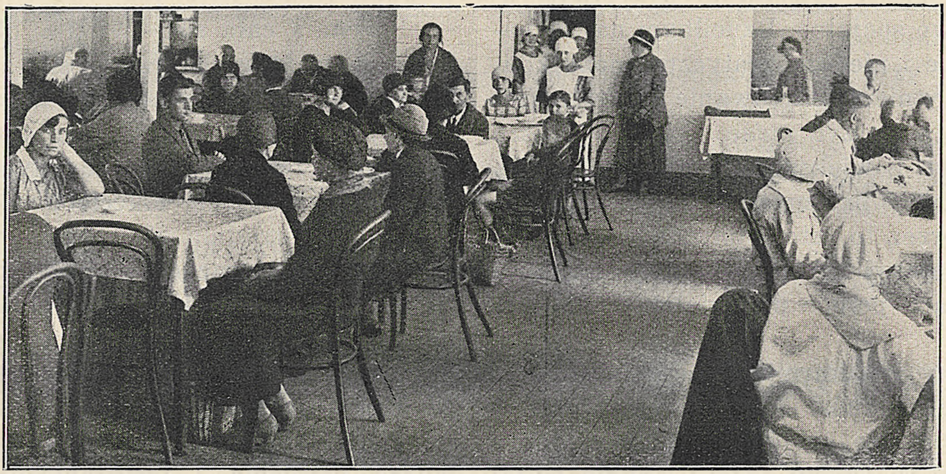
Przypadki szału, samobójstw, mordowania własnych rodzin z litości nie są dziś tak rzadkie.

„Tydzień Dziecka" — przejażdżka po Wiśle.

Nie wielkie stosunkowo liczebnie bezrobocie w Polsce, rozwinięte ustawodawstwo socjalne naszego państwa, oraz energiczna akcja rządu i społeczeństwa sprawia, że jak dotychczas materjalnie bezrobocie jest u nas jeszcze opanowane.

Bezrobotny dostaje zasiłki, przez długi czas korzysta z pomocy lekarskiej Kas Chorych, potem leczy się na koszt gminy, rodzina jego też ma prawo do korzystania z wielu świadczeń. Pozatem wielu bezrobotnych ma w swych najbliższych rodzinach braci, siostry, dzieci, jeszcze pracujących. Mamy wiele przykładów pięknej samopomocy rodzinnej, dzięki której bardzo dużo zredukowanych, zwłaszcza z inteli-

Jadłodajnia dla inteligencji.

gencji nie korzysta absolutnie z pomocy społecznej.

Ta kategorja bezrobotnych jest jeszcze najszczęśliwsza. Wzajemna pomoc i pokrzepianie się w kole najbliższych — to najlepsza forma moralnego i fizycznego przetrwania kryzysu.

Lecz wróćmy do tych najcięższej kryzysem dotkniętych, tych, którzy pracą swych dwóch rąk, lub mózgu dawali utrzymanie licznej rodzinie, a którzy dziś pracy nie mają.

Nie mają pracy, zarobku i nie mają blizkich, którzyby się mogli z niemi podzielić, wesprzeć materjalnie, dodać otuchy i wiary w lepsze jutro.

Kołatanie w urzędach bezrobocia o zasiłki, wystawanie w składnicach odzieżowych i żywnościowych, w Kasie Chorych, stacjach opieki i t. p. instytucjach szarpie do reszty nerwy skołatanych nieszczęśliwców, siłą wtłacza w nich nastrój beznadziejności i rozpaczy.

Nastrój „ogonków" i wypełnionych towarzyszami niedoli poczekalni ma siłę tworzenia niebezpiecznej, zbiorowej psychozy beznadziejności.

W nastroju tym mogą powstać najbardziej ponure i niskie myśli i postanowienia.

To jest największe niebezpieczeństwo bezrobocia.

Nie wystarczy tu najpiękniejsze usta-

Rozdawnictwo zupy i chleba.

wodawstwo socjalne. Rzuciłbym nawet paradoksalne i niedemokratyczne może zdanie, że zbytnie wyśrubowanie ustaw ochrony pracy stworzyć może jeszcze większe bezrobocie i większą jeszcze katastrofę, przez zabicie przemysłu ciężarami nakładanemi przez to ustawodawstwo.

Nie załatwi również sprawy najdalej nawet idąca pomoc materjalna społeczeństwa.

Ubrany i nakarmiony bezrobotny będzie nadal człowiekiem nieszczęśliwym.

O ile był to człowiek uczciwy, dobry pracownik w swoim fachu, będzie nadal odczuwał wielkie upokorzenie, straszną pustkę i beznadziejność swego położenia.

O roztoczeniu opieki moralnej nad sobą domagają się podświadomie bezrobotni.

Pociechy, promienia nadziei im brak.

Tego im społeczeństwo odmówić nie może.

Najbardziej dotknięte klęską bezrobocia województwo Śląskie zrozumiało już tę potrzebę. Tamtejsze komitety do walki z bezrobociem, poza pomocą materjalną w gotówce i w naturze otaczają rodzinną wprost opieką tysiące bezrobotnych górników i hutników, oraz ich rodziny.

Wyjazd dzieci na półkolonje.

Powstała cała sieć świetlic dla bezrobotnych, w których krzewi się życie klubowe, kulturalno-oświatowe, tworzy warsztaty. Urządza się tam specjalne przedstawienia, odczyty dla dorosłych, pogadanki i widowiska dziecięce. W miarę możności zatrudnia się bezrobotnych w pomocniczych pracach komitetów.

W atmosferze ciepła rodzinnego zapomina niejeden biedak, choćby na chwilę, o swych ciężkich troskach, o zmorze, która dusi go bezustannie. Niejedna twarz, na której od wielu miesięcy zapanował wyraz otępienia i bezgranicznej apatji, rozjaśni się, zrazu nieśmiałym, a potem coraz żywszym, uśmiechem.

Jeden, drugi noszący już w zanadrzu samobójcze myśli wyjdzie z takiego lokalu pokrzepiony na duchu.

— Jeszcze będzie lepiej! — powie sobie twardo.

Na tę dziedzinę w walce z bezrobociem winniśmy zwrócić wielką uwagę.

Jeżeli pracownik, czy robotnik jest bez pracy, obowiązkiem rodziny, państwa i społeczeństwa jest opieka materjalna nad nim, lecz opieka ta będzie skuteczna tylko wówczas jeżeli sprawowana będzie z

chrześcijańskim miłosierdziem i dżentelmeńską subtelnością.

Nie możemy się ograniczyć do suchej zdawkowej przydziałem i normami określonej pomocy, musimy brać przykład i rozszerzyć rodzime wzory ze Śląska.

Musimy stworzyć sieć klubów i świetlic, organizować odczyty i widowiska dla bezrobotnych, winniśmy przeniknąć głębiej do samych domów, do ognisk rodzinnych tych biedaków, być przy nich stale, służyć im radą i pomocą.

Projekty te nakładają wielkie obowiązki na społeczeństwo i jego organizacje. Czerwony Krzyż winien stanąć w tej akcji na czele.

Dr. Cz. Hoppe.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ DLA BEZROBOTNYCH

Pragnąc przedstawić naszym czytelnikom całokształt pracy, dokonywanej przez naszą Instytucję w zakresie walki z bezrobociem, zwróciliśmy się do Okręgów i Oddziałów P. C. K., o nadesłanie nam opisów współudziału Czerwonego Krzyża w akcji pomocy dla bezrobotnych, podjętej na całym obszarze Państwa Polskiego.

Zamieściliśmy wszystkie sprawozdania, nie wyłączając najkrótszych, aby otrzymać w ten sposób jaknajwierniejszy obraz dokonanego dzieła. Oczywiście, skala pracy podjętej w tej dziedzinie przez Okręgi i Oddziały jest bardzo różnorodna i bywa uzależniona od środków, od sprawności całej organizacji, od uspołecznienia i od energji jednostek kierowniczych, a przedewszystkiem od potrzeb miejscowych, innych np. w takim robotniczem środowisku jak Łódź, aniżeli w Poznaniu lub we Lwowie.

Ubolewamy, że niektóre Okręgi nie odpowiedziały na nasze wezwanie i nie przyczyniły się do niniejszego zestawienia, nie nadsyłając sprawozdania o swej pracy na rzecz bezrobotnych. Zwracamy uwagę naszych czytelników na opisy pracy dokonanej przez niektóre Koła Młodzieży PCK. Stwierdzając, jak potrafiły zareagować na ogólną niedolę polskie dzieci, zaciągnięte pod sztandar Czerwonego Krzyża, ile wykazały wytrwałości w pracy i w codziennej ofiarności Koła Młodzieży w Warszawie i w Łodzi, doznaje się wrażenia, że przyszłe pokolenie, ćwiczące się już w zaraniu życia w celowej i bezinteresownej pracy, podjętej w imieniu miłości bliźniego, przysporze Polsce zastępy dzielnych i szlachetnych obywateli, zdolnych do poświęcenia i do opanowania trudności i ciężkich doświadczeń życiowych.

Warszawski Oddział - Okręg P. C. K. wobec klęski bezrobocia.

Klęska bezrobocia najbardziej dotknęła stolicę najliczniej zaludnioną. Zarząd Warszawskiego Oddziału-Okręgu PCK. na organizacyjnym posiedzeniu stołecznego Komitetu do spraw bezrobocia zgłosił wniosek zorganizowania ze swej strony akcji pomocy sanitarnej, jako najbardziej odpowiedniej do zadań Czerwonego Krzyża. Po bliższem zbadaniu lokalnych warunków, okazało się, iż dzieci rodzin bezrobotnych, uczęszczające do szkół powszechnych, są całkowicie prawie pozbawione opieki lekarskiej. Rodzice ich w większości już nie korzystają z Kasy Chorych, a nie posiadając żadnych środków, nie mogą ratować swych dzieci w chorobie.

Po porozumieniu się z Radą Szkolną, która z wielkim uznaniem i wdzięcznością przyjęła pomoc sanitarną, ofiarowaną dla dzieci, sekcja sanitarna Warszawskiego Oddziału PCK. w końcu października roku ubiegłego, rozpoczęła akcję sanitarną dla dzieci rodzin bezrobotnych w 11 szko-

łach, w dzielnicy szkolnej Powiśla. Ordynatorzy lecznicy-przychodni Warszawskiego Oddziału PCK. przy ul. Pięknej Nr. 27, zaofiarowali bezpłatne porady na miejscu w lecznicy. Również lecznica przy ul. Chmielnej Nr. 26 z własnej inicjatywy zgłosiła swą pomoc. Dr. B. Kwiatkowski i dr. K. Szczęsny podjęli się odwiedzać ciężej chore dzieci w mieszkaniu.

Zarząd wydelegował członkinię Komitetu Warszawskiego Okręgu PCK., a zarazem siostrę rezerwy PCK. p. Janinę Korsak do objęcia zwierzchnictwa nad dwoma siostrami pogotowia sanitarnego, które wraz z nią zwiedziły szkoły w dzielnicy Powiśla, celem ułożenia współpracy z kierownikami Kół.

Akcję pomocy sanitarnej dzieciom bezrobotnych zorganizowano w ten sposób, że kierownicy szkół telefonują do dyżurnej siostry o zasłabnięciu dziecka, po stwierdzeniu przez siostrę na miejscu stanu zdrowia dziecka, siostra prowadzi je do lecznicy PCK. lub, o ile zachodzi wypadek poważniejszy, wzywa lekarza i stosuje zalecone przez niego zabiegi. W razie stwierdzenia przez lekarza konieczności dokonania operacji — odwozi dziecko do szpitala i przez cały czas jego kuracji stale je odwiedza.

Opieka sióstr PCK. nie polega jedynie na dokonaniu zabiegu lub daniu lekarstwa, każda z sióstr-wizytatorek wnika w położenie rodziny bezrobotnych, w jej najpilniejsze potrzeby, w stan higjeniczny mieszkania, w czystość i stan bielizny i odzieży. W miarę zauważonych potrzeb wydaje mydło, farbkę, bielidło, środki dezynfekcyjne. Prócz tego wobec tragicznego wprost położenia niektórych rodzin, rozdaje się im cukier, odzież i bieliznę, a zarazem kieruje się ich do kuchen, prowadzonych przez Obywatelski Komitet Pomocy Społecznej. Wizytatorki we wszystkich odwiedzanych mieszkaniach są witane z największą wdzięcznością przez rodziny bezrobotnych.

Koło P. C. K. w Warszawskim Banku Handlowym.

Na wezwanie Warszawskiego Okręgu-Oddziału PCK. Koło PCK. w Warszawskim Banku Handlowym utworzyło sekcję dożywiania dzieci bezrobotnych przez zorganizowanie w miejscowej stołówce urzędniczej stałych obiadów, złożonych z pożywnej mięsnej zupy i 1 potrawy oraz ¼ kilg. chleba. Pozatem kilkanaście domów urzędników Banku podjęło się wydawać dzieciom rodzin bezrobotnych obiady we własnych mieszkaniach. Oprócz tego pracownicy Banku Handlowego wysyłają śniadania do szkół powszechnych Nr. 141 i 23. Przez grudzień, styczeń i luty wydano w Banku Handlowym 3.224 obiady. W domach prywatnych pracowników Banku wydano 760 obiadów, śniadań zaś wysłano do dwuch szkół powszechnych 13.503. Dożywianie dzieci trwać będzie przez całą zimę to jest do początku maja. Ogółem Bank Handlowy dożywia 232 dzieci. Miesięczny rozchód na ten cel wynosi 580 zł.

Co zrobiły Warszawskie Koła Młodzieży dla bezrobotnych.

Już we wrześniu roku zeszłego Komisja Okręgowa Kół Młodzieży PCK. w osobie prezesa p. Anny Roszkowskiej przystąpiła do współpracy z Radą Opiek Szkolnych w kierunku niesienia pomocy dzieciom rodzin bezrobotnych przez uzyskanie od firm warszawskich materjałów do szycia, z których członkinie Kół Młodzieży PCK. podjęły się uszyć odzież i bieliznę.

Przez rozesłanie odezw do firm uzyskano różnych materjałów 361¼ mtr.

Z uzyskanych materjałów Koła uszyły do dn. 20. XII. ub. r. 89 sztuk bielizny i odzieży. Odzież ta została rozdana na gwiazdkę dzieciom rodzin bezrobotnych. Z pozostałej ilości materjałów Koła szyją obecnie odzież i bieliznę, które będą rozdane dzieciom rodzin bezrobotnych na Wielkanoc.

Rozdawnictwo gwiazdkowe.

Na podstawie poszczególnych sprawozdań złożonych przez Warszawskie Koła Młodzieży PCK. obdarzono na gwiazdkę 2158 dzieci i 117 rodzin bezrobotnych, wydając im odzież, bieliznę, obuwie, trykotaże, mydła, tran, kawę, herbatę, kaszę, wędliny, ciastka, słoninę etc. etc., książki, materjały piśmienne i zabawki. Prócz tego rozdano 700 paczek darów gwiazdkowych nadesłanych przez Młodzież Amerykańskiego Czerwonego Krzyża.

Koła Nr. Nr. 1, 12, 15, 29, 31, 47, 49, 57 i Koło pozaszkolne żeńskie Nr. 40 pracują stale dla bezrobotnych, opiekując się bezrobotnymi rodzinami lub też przesyłając śniadania dla dożywiania ubogiej dziatwy w szkołach powszechnych.

Okręg Oddział P. C. K. Warszawie.
Gwiazdka urządzona przez Koło Nr. 65 w zakł. imienia Klawerowej.

Należy zaznaczyć, że akcja pomocy dzieciom bezrobotnych jest główną troską Warszawskiej Młodzieży PCK. Mimo trudnych warunków rozwija się ona z dnia na dzień coraz lepiej, nawet w Kołach przy szkołach powszechnych, gdzie jest większość dzieci niezamożnych. Liczba obdarowanych dzieci i rodzin przez Koła Młodzieży PCK. na gwiazdkę, wymownie świadczy o zrozumieniu przez nie ważności chwili w myśl Czerwonokrzyskiego hasła „miłuj bliźniego".

Oddział PCK. **Aleksandrów Kujawski** bierze udział w pracy Komitetu do spraw bezrobocia w osobach Prezesa Zarządu d-rowej Szerzeniewskiej oraz innych członków Zarządu. Oddział wyasygnował 500 zł. na pomoc dla bezrobotnych i zorganizował zbiórkę dobrowolnych ofiar, która przyniosła 1.000 zł.

Koło Młodzieży PCK. **w Nieszawie** opiekuje się 5 dzieci rodzin bezrobotnych i urządziło gwiazdkę dla 25 dzieci.

Oddział PCK. **w Kutnie.** Na czele powiatowego Komitetu do spraw bezrobocia stanął Prezes Oddziału PCK. p. Stanisław-Artur Dangel. Członkowie Zarządu również biorą w nim udział. Dzięki sprężystości Prezesa i doskonałej organizacji, Komitet objął wszystkie 12 gmin powiatu, jak również miasteczka Żychlin i Krośniewice, gdzie zostały zorganizowane oddzielne punkty dożywiania bezrobotnych. Z dożywiania korzysta 2.000 osób, oprócz 578 starszej młodzieży. Pozatem dożywiane są dzieci w wieku szkolnym w liczbie do 2.000. Obecnie wydaje się dziennie ogółem 4.578 porcyj doskonale okraszonej zupy

ugotowanej na mięsie. Koszt 1-go obiadu wynosi 17½ gr.

Sekcja pomocy odzieżowej rozdaje najbardziej potrzebującym bieliznę, odzież, pończochy, głównie zaś obuwie dzieciom szkolnym. Poza dożywianiem w okresie świątecznym rozdano duże ilości chleba, kartofli, mąki pszennej, słoniny, węgla, pozatem matkom karmiącym niemowlęta rozdaje się cukier.

Całkowity koszt tej akcji pokrywa ofiarność miejscowego społeczeństwa, zwłaszcza ziemiaństwa i rolników, przy wydatnej pomocy Wojewódzkiego Warszawskiego Komitetu do spraw bezrobocia. W Kutnie poza dożywianiem jest wprowadzony system zatrudniania bezrobotnych, dzięki czemu udało się wyrobić w Magistracie pracę dla 150 ludzi przez 3 dni w tygodniu, co poniekąd złagodziło miejscową klęskę bezrobocia.

Pod egidą P. C. K. i z udziałem miejscowych Kół Młodzieży PCK. została urządzona choinka dla 1.000 dzieci, które obdarzono ciastem, słodyczami oraz praktycznemi podarunkami.

Ogółem do dnia dzisiejszego wydano obiadów 145.560, mleka w szkołach rozdano 45.000 litrów i 180.000 bułek.

Koło Młodzieży PCK. w **Żychlinie** urządziło gwiazdę dla 120 dzieci rodzin bezrobotnych.

Oddział Mławski PCK. prowadzi dożywianie dzieci w 4 miejscowych szkołach powszechnych. Ogółem z dożywiania korzysta 610 dzieci rodzin bezrobotnych. Staraniem Oddziału zorganizowano zbiórkę odzieży, bielizny i obuwia, któremi obdarowano 169 dzieci.

Udział w zbiórce brało tamtejsze Koło Młodzieży PCK., które opiekuje się 4 rodzinami bezrobotnymi.

Oddział PCK. w Modlinie prowadzi akcję pomocy bezrobotnym, dożywiając 185 dzieci.

Zarząd Oddziału PCK. w Mińsku Mazowieckim udzielił Komitetowi powiatowemu do spraw bezrobocia 200 zł. subsydjum i prowadzi akcję bezpłatnej pomocy sanitarnej w poradni lekarskiej Oddziału.

Oddział PCK. w **Żyrardowie** bierze udział w osobie Prezesa Zarządu w miejscowym Komitecie do spraw bezrobocia i wyasygnował z funduszów Oddziału na powyższy cel 600 zł.

Oddział PCK. w **Pułtusku** prowadzi dożywianie 110 dzieci rodzin bezrobotnych, finansując tę akcję ze specjalnie organizowanych zbiórek. Drugim rodzajem pomocy było zorganizowanie zbiórki odzieży dla dzieci. Ogółem obdarzono 295 dzieci, przeważnie obuwiem i bielizną.

Miejscowe koło Młodzieży przy gimn. im. Potockiej opiekuje się stale dwoma rodzinami bezrobotnych i posyła codziennie 30 śniadań do szkoły powszechnej. Koło urządziło gwiazdkę dla 50 dzieci.

Zarząd Oddziału PCK. w **Ciechanowie** z prezesem p. rejentem Skrobońskim na czele zorganizował choinkę dla 450 dzieci, obdarzając je hojnie odzieżą, książkami, zabawkami i t. d.

5 Kół Młodzieży PCK. w miejscowych szkołach darzy stałą opieką 4 rodziny bezrobotnych.

Prezesem Oddziału PCK. w **Płocku** jest starościna Godlewska, będąca jednocześnie prezesem Komitetu powiatowego do spraw bezrobocia.

Miejscowe Koło Młodzieży PCK. przy gimn. im. hetmanowej Żółkiewskiej opiekuje się stale 3-ma rodzinami bezrobotnych udzielając im wydatnej pomocy. Koło rozdaje dziennie 150 śniadań w szkole powszechnej. Dotychczas rozdano 3.765 porcyj. Koło zorganizowało również gwiazdkę dla 55 dzieci.

Przewodniczący Zarządu Oddziału PCK. w **Skierniewicach** bierze czynny udział w pracy niesienia pomocy bezrobotnym. Z inicjatywy miejscowego Zarządu została zorganizowana zbiórka pieniędzy, która dała zł. 568 i zbiórka odzieży, która przyniosła 125 sztuk różnych ubrań oraz 16 par obuwia. Zorganizowano Komitet

gwiazdkowy, do którego weszli przedstawiciele wszystkich miejscowych instytucyj, okoliczne ziemiaństwo złożyło hojne ofiary w naturze, wojskowość dokonała wypieku strucli. Ogółem obdarzono 509 dzieci.

Koła Młodzieży szkół miejscowych brały żywy udział w organizacji choinki, pozatem stale prowadzą akcję zbierania i przesyłania 60 śniadań dziennie dla dzie bezrobotnych.

Należy również podkreślić, że członkowie miejscowych drużyn ratowniczych PCK. biorą udział w zbiórce na rzecz miejscowego Komitetu w każdą niedzielę.

Prezes Oddziału PCK. w **Łowiczu** dr. ci bezrobotnych, zorganizowało choinkę dla 105 dzieci i stale opiekuje się 8 rodzinami bezrobotnych.

Okręg Łódzki.

Oddział Polsk. C. K. w Łodzi. Łódź, jako wielki ośrodek przemysłu włókienniczego wcześniej, aniżeli inne miasta polskie, została dotknięta klęską bezrobocia. Z chwilą powołania Grodzkiego Komitetu dla spraw bezrobocia, Czerwony Krzyż wziął w pracy tej najczynniejszy udział. Z ramienia P. C. K. zaproszeni zostali Prezes Zarządu dr. J. Kalisz do Prezydjum Komitetu, i dyr. E. Serafinowicz do Komi-

Oddział P. C. K. w Ciechanowie. Choinka dla dziatwy bezrobotnych.

Dietrich jest członkiem Komitetu powiatowego do spraw bezrobocia.

Koło Młodzieży PCK. przy szkole powszechnej opiekuje się 2 rodzinami bezrobotnych i urządziło gwiazdkę dla 600 dzieci.

Oddział PCK. w **Rypinie** urządził dzięki ofiarności 3 Kół Młodzieży PCK. gwiazdkę dla 35 dzieci i opiekuje się stale 5 rodzinami bezrobotnych.

Koło Młodzieży PCK. w Szymanowie przy gimn. żeńskiem urządziło gwiazdkę dla 25 dzieci bezrobotnych i opiekuje się stale 1 rodziną.

Oddział PCK. we **Włocławku.** Miejscowe Koło PCK. wydatnie pracuje dla dzietetu, nadto kilku członków Zarządu PCK. weszło w skład Komitetu ad personam.

Przy rozdziale pracy Czerwonemu Krzyżowi przypadło w udziale najważniejsze zadanie — sekcja dożywiania, przewodnictwo której powierzono dr. Kaliszowi.

Ażeby docenić ogrom pracy i doniosłość powierzonej Czerw. Krzyżowi akcji trzeba sobie uprzytomnieć, całą głębię przesilenia gospodarczego, jakie Łódź przeżywa, trzeba odczuć potrzeby 600.000 robotniczego miasta, pogrążonego w mroku niedoli, wynikającej z wrastającego nieubłaganie bezrobocia. Codziennie zmniejszały lub wręcz zatrzymywały pra-

cę większe i mniejsze fabryki, wyrzucając na pastwę losu setki i tysiące pozbawionych chleba ludzi. Głód i nędza ogółu domagały się pomocy szybkiej, sprawnej i istotnej.

Zorganizowanie dożywiania kilku tysięcy rodzin spadło w ten sposób na barki sekcji dożywiania, prowadzonej przez Czerw. Krzyż.

Pozostawiając kuchniom tworzonym za zgodą Prezydjum Komitetu, przez poszczególne instytucje wydawanie obiadów dla dorosłych i ograniczając się w tym zakresie do czynnika nadzorczego i koordynującego, sekcja dożywiania zajęła się w pierwszym rzędzie dostarczeniem posiłku dla najbiedniejszej dziatwy.

W tym celu za pośrednictwem policji państwowej, rozesłano do wszystkich domów formularze nawołujące społeczeństwo do zgłaszania obiadów w domach prywatnych dla dzieci od 7 do 16 lat.

Na apel ten zgłoszono do Czerwonego Krzyża około 1.500 obiadów. Przydzielaniem obiadów i wydawaniem kart obiadowych zajęły się panie gorliwie urzędując codziennie przez szereg miesięcy w biurze Czerwonego Krzyża.

W pracy tej wielce pomocnym był również personel biurowy Czerwonego Krzyża. Akcja ta przyniosła olbrzymie korzyści. Do dnia 1-go drugiego 1932 r. wydano w Czerwonym Krzyżu 1.184 kart obiadowych, trzeba liczyć, że przeciętnie korzysta z obiadów 700—800 dzieci dziennie co w sumie stanowi z górą 100.000 obiadów.

Społeczeństwo łódzkie odniosło się do tej akcji bardzo życzliwie. Przydzielone dziecko otrzymuje smaczny i obfity obiad domowy, a w wielu rodzinach otaczane jest serdeczną opieką, obdarowywane odzieżą i t. p. Prócz dożywiania Czerwony Krzyż brał czynny współudział w innych pracach Komitetu, a mianowicie wspólnie ze strażą ogniową i innemi organizacjami dopomagał w urządzaniu zbiórek ulicznych. Organizacja pomocy lekarskiej dla bezrobotnych spoczywała w rękach Prezesa Zarządu PCK. d-ra Kalisza, który obok sekcji dożywiania zorganizował i prowadził sekcję lekarską. Siostry pogotowia sanitarnego C. K. zgłosiły chęć i gotowość niesienia bezinteresownej pomocy chorym bezrobotnym i ich rodzinom.

Oddział P. C. K. w Skierniewicach. Gwiazdka dla dzieci bezrobotnych.

W całokształcie szeroko zakrojonej akcji niesienia pomocy bezrobotnym rola Czerwonego Krzyża wysuwa się na plan pierwszy, zyskując uznanie władz i społeczeństwa oraz szczerą wdzięczność tych, których los zmusił do szukania ratunku przed głodem i zagładą.

Komisja Oddziałowa Kół Młodzieży Oddziału **Łódzkiego PCK.** rozwinęła bardzo ożywioną działalność na terenie szkół w związku z akcją niesienia pomocy najbiedniejszym prowadzoną przez Czerwony

Oddział P. C. K. w Łodzi.
Akcja Pomocy Bezrobotnym.

Krzyż dorosłych. Liczne Koła Młodzieży podjęły się dożywiania najbiedniejszych uczniów swojej szkoły, w innych zaś szkołach działalność młodzieży rozwinęła się jeszcze o wiele szerzej i objęła dożywianie dzieci bądź to innych szkół, bądź też w instytucjach dobroczynnych.

Należy podkreślić, że młodzież łódzka przejawiła w tym kierunku dużo zrozumienia oraz współczucia dla niedoli bliźniego i starała się dopomóc biednym dzieciom czem tylko mogła. Ofiarność Kół Młodzieży i wytrwałość ich w prowadzeniu tej zbożnej pracy zasługują na największe pochwały.

Oddział PCK **w Łasku** współpracuje od września r. ub. z Powiatowym Komitetem do spraw Bezrobocia. Oddział PCK. oddał kancelarję wraz z całym dysponowanym sprzętem na usługi Komitetu. Członkowie oddziału brali czynny udział w przeprowadzaniu zbiórek ziemniaczanych i zbożowych i oddali niemałe usługi w przeprowadzaniu kwest ulicznych i w lokalach zamkniętych. Zarząd Oddziału z początkiem lutego r. b. uruchomił stację opieki nad dzieckiem i matką w Zelowie, z której korzysta ponad 100 dzieci rodzin bezrobot-

Koło Młodzieży P. C. K. w Łasku żywo się przejęły obowiązkiem niesienia pomocy bezrobotnym i prowadzą dożywianie dzieci w szkołach, prócz tego urządzają często zbiórki odzieżowe dla swoich kolegów, przynoszą śniadania, urządzają imprezy i przedstawienia, z których czysty zysk przeznacza się na cele Komitetu do spraw bezrobocia.

Oddział w Radomsku. Oddział P. C. K. w Radomsku otworzył w marcu 1931 r. tanią kuchnię dla najbiedniejszej, dotkniętej bezrobociem ludności. Kuchnia czynna była w przeciągu 2- miesięcy i wydała obiadów płatnych po gr. 10 — 5.590, bezpłatnych — 1.080, razem 6.680 czyli przeciętnie po 111 obiadów dziennie. Zawdzięczając ofiarności mieszkańców miasta, a szczególnie ziemian, wydatki na kupno produktów były minimalne i wartość 1-go obiadu przy wliczeniu wszystkich kosztów wynosiła 17 gr. Obiad składał się z ½ litra zupy gotowanej na mięsie i z mięsem oraz z porcji chleba.

Zarząd Oddziału kuchnię swą zwinął, ponieważ zawiązał się w Radomsku specjalny Komitet niesienia pomocy najbiedniejszym, który prowadzi akcję w szerszym zakresie.

Oddział P. C. K. w Gdyni.
Kuchnia dla Bezrobotnych.

Okręg Pomorski.

Oddział P. C. K. w **Gdyni** w porozumieniu z Obywatelskim Komitetem dla bezrobocia otworzył dn. 29 listopada 1931 r. kuchnię dla bezrobot. t. zw. kuchnię Nr. 3.

Od tej daty wydaje się codziennie dla dorosłych obiady wraz z racjami chleba, dla dzieci zaś wydaje się mleko i bułki, początkowo liczba wydawanych obiadów wynosiła 140 porcyj dziennie, liczba ta wzrastała jednak z dniem każdym, tak że obecnie ilość wydawanych obiadów przekroczyła 500 dziennie. Kuchnia zaopatrzona jest w wodociąg i kanalizację, światło elektryczne i dostateczne zwentylowanie je wydane w przeciągu 60 minut. Niezależnie od kuchni znajduje się tuż obok czysto i ciepło utrzymana jadalnia, w której bezrobotni samotni jedzą obiady, reszta zaś pobiera obiady do domów.

Od d. 29.XI.31 r. do d. 15.II.31 r. wydano: 32.235 obiadów i 14.976 porcyj mleka.

Obywatelski Komitet Bezrobocia w Gdyni dostarczył funduszy dla powyższego celu, zaś Zarząd P. C. K. urządził szereg imprez przeznaczając cały dochód na poprawienie wydawanych porcyj i na dokarmianie dziatwy szkolnej.

Oddział P. C. K. w **Nowem-Mieście** nad Drwęcą wyasygnował na dożywianie dziatwy bezrobotnej 200 zł.

Oddział P. C. K. w Gdyni. Bezrobotni śpieszą do kuchni.

i odpowiada w zupełności warunkom sanitarnym i higjenicznym.

Personel składający się z trzech osób jest zaangażowany przez P. C. K. i nosi insygnja tej instytucji. Całość prowadzona jest pod osobistym kierunkiem p. Prezesa R. Nowackiej, przy współudziale członkiń Zarządu P. C. K. w Gdyni, pań: Naczelnikowej Gronkowej, inż. Janickiej, naczelnikowej Porzezińskiej. Kontrolę gospodarczą uskutecznia specjalnie w tym celu uproszony p. płk. Szumski oraz sekretarka Biura P. C. K. p. Szymczykówna.

Częste inspekcje zarówno władz jak i czynników społecznych dały wyraz w swojej opinji o sprężystej organizacji kuchni, zostało ustalone, że 500 obiadów zosta-

Okręg Lubelski P. C. K.

Oddział P. C. K. w Chełmie postanowił wyasygnować zł. 750.— na akcję pomocy dla bezrobotnych, udzielając głównie pomocy dla dzieci szkolnych rodziców bezrobotnych. Pieniądze zostały przekazane instytucjom, opiekującym się młodzieżą szkolną i posłużyły na dożywianie dzieci przez wydawanie drugich śniadań gorących i zaopatrzenie dzieci w odzież.

Oddział w Biłgoraju zainicjował w grudniu r. zesz. akcję pomocy bezrobotnym. Zawiązano ścisły kontakt z Komitetem Pomocy dla bezrobotnych i udzielono Komitet. prawa użytkowania kuchni przy Ośrodku Zdrowia dla wydawania bezpłat-

nych obiadów, zatrudniając w tym celu sanitarjuszkę i posługaczkę, pracujące w Ośrodku. Zorganizowano rozdawnictwo mleka i chleba dla dzieci bezrobotnych, prócz tego kuchnia Ośrodka Zdrowia wydaje codziennie obiady bezrobotnym w ilości 30 obiadów. Prócz pracy swego personelu Oddział dostarcza również opału do przygotowania obiadów dla bezrobotnych. Obiady są smaczne i pożywne. Walne Zebranie Oddziału uchwaliło dalsze prowadzenie tej akcji i zatwierdziło decyzję Zarządu co do wydatkowania na ten cel sum pozabudżetowych.

oraz dla Rakowa w ambulatorjum Kasy Chorych w Rakowie. Na czele każdego punktu stoi lekarz, punkty są obsadzone przez siostry pogotowia sanitarnego P. C. K., które pełnią codziennie bezpłatne dyżury od godz. 8 — 15. Każdy bezrobotny, który potrzebuje porady lekarskiej lub też zmuszony jest wezwać lekarza do domu, zgłasza się do jednego z wyżej wymienionych punktów zgłoszeń i dyżurnej siostrze pokazuje legitymację P. U. P. P. wraz z kuponem Komitetu dla spraw bezrobocia. Dyżurna sanitarjuszka wydaje zlecenie do odnośnego lekarza specjalisty, ba-

Oddział P. C. K. w Gdyni. Zarząd kosztuje zupę dla bezrobotnych.

Okręg Kielecki P. C. K.

Oddział w Częstochowie. Z chwilą powstania w Częstochowie w październiku r. 1931 powiatowego Komitetu dla spaw bezrobotnych Zarząd Oddziału P. C. K. wszedł w skład tego Komitetu, jako sekcja sanitarna P. C. K., w celu zapewnienia bezrobotnym bezpłatnej opieki lekarskiej. Na skutek interwencji Zarządu P. C. K. 62-ch lekarzy oświadczyło gotowość udzielania bezpłatnych porad lekarskich u siebie w mieszkaniach, względnie w domu u chorych. Prócz tego 18-tu lekarzy dentystów, 6 felczerów i 4 akuszerki podjęły się również udzielania bezpłatnej pomocy bezrobotnym.

Zostały zorganizowane dwa punkty zgłoszeń o pomoc lekarską dla miasta Częstochowy przy ul. Dąbrowskiego Nr. 10

cząc by wszyscy lekarze otrzymali jednakowy przydział chorych w danym dniu. Zlecenie podpisuje kierownik punktu — lekarz, poczem bezrobotni z poświadczeniem P. C. K. w ręku zgłaszają się do odnośnego lekarza, dentysty lub felczera. Jeśli potrzebna jest pomoc lekarska w domu u chorego, przychodzi do niego lekarz tego obwodu, w którym chory zamieszkuje, jeżeli chory zamieszkuje na przedmieściach, Magistrat lub Kasa Chorych dostarczają środków lokomocji.

Lekarstwa na recepty sekcji sanitarnej P. C. K. wydaje codziennie apteka od godz. 14 — 19, przyczem 50% kosztów lekarstwa ponosi magistrat, a 50% Komitet dla spraw bezrobocia.

Ponadto stworzono podsekcje sióstr pogotowia sanitarnego P. C. K., mają one za

zadanie badać stosunki sanitarne wśród bezrobotnych. Każda siostra ma przydzielony pewien rejon. O ile spotkają wyjątkową nędze, donoszą o tem Zarządowi Oddziału P. C. K.

W ten sposób Zarząd Oddziału P. C. K. zapewnił bezpłatną pomoc lekarską i leki bezrobotnym i od dnia 27 października 1931 r. do dn. 25 lutego 32 r. udzielił 4.841 porad lekarskich oraz 271 porad lekarskich w domach u chorych.

Cała akcja dzięki wysokiemu uspołecznieniu p.p. lekarzy i sióstr pogotowia sanitarnego prowadzona jest zupełnie bezpłatnie i bezinteresownie i ma trwać do kwietnia r. b.

Oddział P. C. K. w **Radomiu** ofiarował 3.000 zł. na pomoc bezrobotnym, została założona sekcja opieki lekarskiej nad bezrobotnymi, która udzieliła dotychczas 900 porad i wydała na lekarstwa 1.500 zł. Prócz tego rozdano komplety ciepłej bielizny mężczyznom bezrobotnym najbardziej potrzebującym.

Oddział w Jędrzejowie. Zarząd Oddziału P. C. K. w Jędrzejowie ofiarował na rzecz bezrobotnych zapas sienników, pierza, bielizny pościelowej i bielizny osobistej.

Oddział P. C. K. w Skarżysku zorganizował bezpłatną pomoc lekarską dla bezrobotnych, skierowanych przez P. C. K. Pp. lekarze wyrazili zgodę na przyjmowanie w nieograniczonej ilości pacjentów bezrobotnych w godzinach ordynacyjnych i na odwiedzanie chorych w domu z warunkiem, że P. C. K. będzie dostarczało lokomocji.

Okręg Lwowski P. C. K.

Na terenie Okręgu Lwowskiego P. C. K. istnieją trzy wojewódzkie Komitety Pomocy dla bezrobotnych, posiadające oddziały we wszystkich miastach powiatowych, zarówno w Komitetach Wojewódzkich, jak i powiatowych zasiadają delegaci P. C. K. W wielu miastach członkowie Zarządu Oddziału P. C. K. stoją na czele Komitetów Powiatowych. We Lwowie członek Okr. dr. Poratyński jest przewodniczącym miejskiego Komitetu dla bezrobotnych, zaś dwie delegatki Zarządu Oddziału pracują w akcji dożywiania i opieki nad dziećmi.

Oddziały w Bóbrce, Brzeżanach, Grodku Jagiellońskim, Kolbuszowej, Przeworsku, Rohatynie, Sniatynie, Stanisławowie, Zborowie, Złoczowie i żółkwi współpracują z miejscowemi Komitetami dla bezrobotnych. W Bohorodczanach Oddział wyasygnował zasiłek pieniężny i bierze czynny udział w akcji niesienia pomocy lekarskiej, w Drohobyczu Oddział wyasygnował 150 zł. na dożywianie dzieci. W Rudkach Oddział prowadzi na szeroką skalę akcję dożywiania dzieci, w Samborze Oddział wyasygnował 200 zł. na pomoc bezrobotnym, w Skole Czerwony Krzyż udziela stałej pomocy lekarskiej bezpłatnie bezrobotnym i wydaje bezpłatnie lekarstwa. Oddział w Turku ofiarował 200 zł. na dożywianie dzieci oraz 25 flakonów tranu rybiego.

Okręg Wileński P. C. K.

Oddział P. C. K. w Baranowiczach. Już w styczniu r. 1931 Zarząd Baranowickiego Oddziału PCK. uruchomił punkt odżywczy dla bezrobotnych i rozpoczął wydawanie obiadów. Racja żywnościowa składała się z 1 litra gorącej zupy z mięsem oraz z chleba razowego. W niedziele i święta wydawano chleb biały. Całą akcję pomocy biednym i bezrobotnym Oddz. PCK. przeprowadzał przy pomocy specjalnego Komitetu Społecznego pod przewodnictwem Prezesa Zarządu P. C. K. p. Romualda Zarzyckiego. Kierownictwo punktu odżywczego spoczywało w rękach dr-owej Celiny Czyżowej. Podczas większych mrozów wydano najbiedniejszym 210 mtr. drzewa opałowego. Koszta dożywiania i prowadzenia akcji pomocy finansował magistrat i urząd wojewódzki w Nowogródku.

W kwietniu r. z. nastąpiła przerwa w akcji dożywiania i dopiero w sierpniu powstała z inicjatywy Zarządu Oddziału P. C. K. stała instytucja „Gospoda P. C .K.".

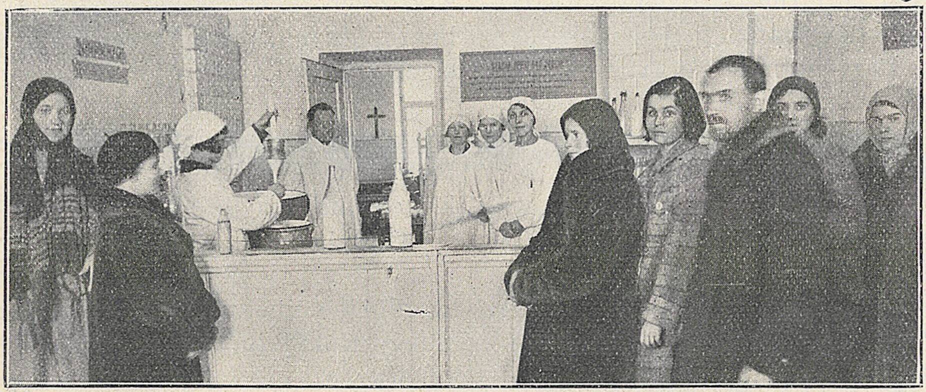
Nowopowstała „Gospoda" ma za zadanie wydawanie zdrowego i taniego pożywienia oraz spełnia rolę świetlicy - czytelni jako ośrodka kulturalno - oświatowego i propagandy antyalkoholowej. Gospoda zaopatrzona jest w pisma, dzienniki i gry rozrywkowe, z której mogą korzystać wszyscy. Od września do grudnia „Gospoda" wydała 1.570 obiadów płatnych po 80 gr. W listopadzie r. ub. powstał na terenie Baranowicz Powiatowy Komitet dla spraw bezrobocia, z którym Zarząd Oddziału P. C. K. ściśle współpracuje. „Gospoda P.C.K." niesie również pomoc bezrobotnym pracownikom umysłowym i fizycznym w gminach powiatu Baranowickiego, do dn. 31.XII r. ub. „Gospoda" wydała 3.800 racji obiadowych na bony Komitetu i 1.000 racji dla osady „Leśna" i dla osady „Budy" urządzając jednocześnie swoim staraniem w tych osadach choinki dla dzieci bezrobotnych przy rozdaniu ciepłego ubrania najbardziej potrzebującym. Koszta dożywiania bezrobotnych w okresie bież. zimy pokrywał Powiatowy Komitet niesienia pomocy bezrobotnym na Baranowicze i powiat.

Okręg Białostocki P. C. K.

Zarząd Białostockiego Okręgu wraz z oddziałem prowadzi akcję na rzecz bezrobotnych przez czynny udział członków zarządu Okręgu-oddziału P. C. K. w Woj. Komitecie do spraw bezrobocia oraz przez zorganizowanie ambulatoryjnej pomocy lekarskiej przy Szpitalu P. C. K. i przeznaczenie dwuch łóżek w szpitalu P. C. K. dla bezrobotnych.

Oddział P. C. K. w Brańsku współpracuje z Pow. Komitetem do spraw bezrobocia i ofiarował bezpłatne porady dla bezrobotnych w przychodni P. C. K. w Brańsku.

Oddział P. C. K. w Grodnie współpracuje z miejscowym Komitetem dla bezrobotnych i podjął się dożywiania 400 dzieci bezrobotnych, wydając na każde dziecko ½ litra mleka i 4 dkgr. cukru na podstawie kart z magistratu. Do dnia 7.II r. b. wydano 33.378 porcyj mleka.

Oddział P. C. K. w Grodnie. Akcja dla Bezrobotnych w Grodnie.

Prezeska P. C. K. stoi na czele sekcji odżywiania bezrobotnych chrześcijan z całego Grodna.

Oddział P. C. K. w Ostrowiu Mazow. współpracuje z Komitetem do spraw bezrobocia. Prezes Oddziału P. C. K. korzystając ze swego stanowiska dyrektora gimnazjum zorganizował pomiędzy młodzieżą gimnazjalną zbiórkę drugich śniadań na rzecz głodującej dziatwy szkół powszechnych. Od dnia 7.XII.31 r. do dn. 31.I.32 r. zebrano w ten sposób 1.372 śniadań.

Oddział P.C.K. w Suwałkach — współpracuje z miejscowym Komitetem dla bezrobotnych, przyczem p. St. Karczewski, Prezes Oddziału zorganizował w Suwał-

kach kuchnię dla bezrobotnych i zebrał na ten cel węgiel, drzewo, ziemniaki i inne produkty w naturze, co dało możność wydawania codziennie po 50 — 60 bezpłatnych obiadów dla bezrobotnych. Liczba obiadów ma być zwiększona do 100 obiadów dziennie.

Oddział P. C. K. w Wołkowysku — współpracuje z miejscowym Komitetem do spraw bezrobocia i zorganizował dwukrotnie akcję zbiórki odzieży dla bezrobotnych.

Oddział P. C. K. w Wysokiem Mazowieckiem — pracuje z miejscowym Komitetem do spraw bezrobocia i asygnował jednorazowo 100 zł. na ten cel.

Oddział P. C. K. w Augustowie — zawdzięczając ofiarności panów lekarzy zorganizował bezpłatną pomoc lekarską dla rodzin bezrobotnych oraz wyjednał bezpłatne wydawanie lekarstw dla bezrobotnych w jednej z miejscowych aptek.

Okręg Poznański P. C. K.

Oddział P. C. K. w Czarnkowie pracuje z miejscowym Komitetem do spraw bezrobocia, wpłaca miesięcznie zasiłek i ofiarował jednorazowo 200 zł. na dożywianie dziatwy bezrobotnych.

Oddział P. C. K. w Gostyniu — współpracuje z miejscowym Komitetem niesienia pomocy bezrobotnym i zorganizował w styczniu r. bież. dancing towarzyski, z którego czysty dochód w kwocie zł. 450 został przekazany na dożywianie dzieci bezrobotnych. Oddział ma sobie powierzoną opiekę nad dziatwą bezrobotnych i prowadzi stale od listopada akcję dożywiania dzieci szkolnych zakwalifikowanych przez lekarzy miejscowych Kasy Chorych. Dzieci otrzymują miesięcznie 3.770 porcyj gorących śniadań, składających się z zupy i bułki, niemowlęta zaś otrzymują miesięcznie 1320 litr. mleka.

Oddział P. C. K. w Krotoszynie — współpracuje z miejscowym Komitetem i znacznie rozszerzył działalność sekcji „opieki nad matką i dzieckiem“, wydając poza mlekiem również obiady dla dziatwy do dwuch lat. Pozatem sekcja urządziła gwiazdkę dla dziatwy i obdarzyła 96 dzieci, każde z nich otrzymało materjał na ciepłą sukienkę, kilo cukru i słodycze.

Sekcja „Opieki nad matką i dzieckiem“ opiekuje się również kobietami ciężarnemi, zaopatrując je w razie potrzeby, w niezbędne części wyprawki dla niemowląt.

Oddział P. C. K. w Nakle bierze udział w ogólnej akcji pomocy dla bezrobotnych i zorganizował przedstawienie amatorskie, z którego czysty dochód przekazano na miejscowych bezrobotnych.

Oddział P. C. K. w Bydgoszczy współpracuje z miejscowym Komitetem do spraw bezrobocia i urządził kilkakrotnie zabawy, z których dochód przeznaczony był na bezrobotnych, oraz na ochronkę Św. Wojciecha, której dostarczano mleko i bieliznę.

Prócz tego Oddział Bydgoski urządzał co miesiąc kwestę w znanej restauracji bydgoskiej i oddawał dochód do głównej kasy Komitetu dla spraw bezrobocia.

Oddział P. C. K. w Lesznie — urządzeniem koncertu p. G. Konatkowskiej przyczynił się do powiększenia funduszów miejskiego Komitetu niesienia pomocy dla bezrobotnych.

Oddział P. C. K. w Wyrzysku — zajął się rozdawaniem mleka dzieciom szkolnym bezrobotnych i urządził zbiórkę odzieży.

Oddział P. C. K. w Jarocinie — współpracuje z Komitetem miejscowym niesienia pomocy bezrobotnym. Drużyna ratownicza P. C. K. przeprowadziła w tym celu zbiórkę odzieży na rzecz bezrobotnych.

Oddział P. C. K. w Pniewach — współpracując z miejscowymi Komitetami dla niesienia pomocy bezrobotnym, zajmuje się dożywianiem dzieci rodziców bezrobotnych, wydając śniadania w szkole powszechnej i w ochronce, i udzielając pomocy położnicom bezrobotnym i niemowlętom.

Oddział P. C. K. w Środzie — współpracuje z miejscowym Komitetem pomocy bezrobotnym, przewodniczący Oddziału

jest jednocześnie przewodniczącym sekcji wydawania obiadów. Sekcja wydaje codziennie 900 obiadów. Zarząd Oddziału P. C. K. w Środzie urządził wielką loterję fantową, która przyniosła na czysto 1.312 złotych.

Oddział P. .C K. **w Skórczu** urządził na rzecz bezrobotnych przedstawienie amatorskie, które dało 130 zł. czystego zysku.

Odział P. C. K. **w Kościanie** współpracuje z miejscowymi Komitetami dla bezrobotnych. Urządzono w styczniu podwieczorek i połowę czystego zysku, czyli 120 zł. przeznaczono na bezrobotnych. Roztacza się opiekę nad 338 bezrobotnymi wraz z rodzinami, zakupiono dla nich cztery wagony węgla, prócz tego bezrobotni otrzymują dla swych rodzin obiady z tanich kuchen i dostają co tydzień zapasy chleba, mięsa i tłuszczu.

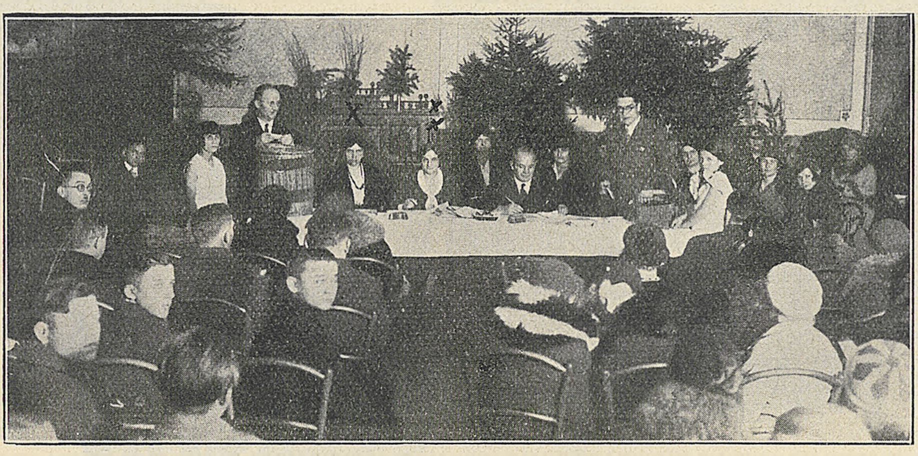
Oddział P. C. K. w **Śremie** opłaca lekarstwa dla bezrobotnych i wydatkował dotychczas w tym celu 300 zł.

Okręg Śląski.

Oddział P. C. K. w Sosnowcu.

Z chwilą powzięcia inicjatywy przez Radę Ministrów i powstania Głównego Komitetu w stolicy, oraz tworzenia się lokalnych i powiatowych Komitetów, zarząd Oddziału P. C. K. w Sosnowcu został zaproszony do udziału i Prezesowi zarządu Oddziału powierzono mandat sekretarza Powiatowego Komitetu. Członkowie Zarządu Kół P. C. K. biorą czynny udział w pracach lokalnych Komitetów.

Oddział P. C. K. **w Sosnowcu** prowadził przez cały rok 1931 akcję dożywiania bezrobotnych w Będzinie, przekazując następnie tę akcję miejskiemu Komitetowi dla spraw bezrobocia. W ciągu 11 miesięcy czynności kuchni prowadzonej przez Oddział, wydano 790.087 porcyj, na które składało się ćwierć kilo chleba i pół litra pożywnej zupy. Koszt porcji wynosił przeciętnie 28 gr.

Oddział P. C. K. w Środzie.
Ciągnienie loterji na rzecz bezrobotnych przez Zarząd Oddz. P. C. K.

Koło P. C. K. w **Strzemieszycach** dożywiało 28 dzieci łącznie z Ośrodkiem Zdrowia. Koło wydało na ten cel 423 zł. Rozdawane porcje składały się z 1/4 litra gorącego mleka i 2 bułek.

Koło P. C. K. w **Grodźcu** prowadzi akcję dożywiania bezrobotnych łącznie z innemi organizacjami społecznemi, używając na ten cel kuchnię i sprzęt punktu sanitarno-odżywczego Oddziału P. C. K. Akcja dożywiania w Grodźcu obejmuje przeciętnie 240 osób.

Zarząd Oddziału zwrócił się z odezwą do społeczeństwa, aby zamożniejsze domy przyjmowały do siebie na dzień 1 czy dwoje dzieci rodzin bezrobotnych.

AKCJA NA RZECZ BEZROBOTNYCH w WILNIE

Lewa strona od góry do dołu: 1) Bezrobotni i dzieci, zakwalifikowani do otrzymania pomocy odzieżowej, 2) Warsztaty szewckie, przygotowujące obuwie dla dzieci — pracownicy bezrobotni, 3, 4) Rozdawnictwo mat. opałowego bezrobotnym, 5) Komisja, przygotowująca bony dla bezrobotnych. W środku u góry — rozdawnictwo mąki bezrobotnym; prawa strona — od góry do dołu: 1) Bezrobotni otrzymują obiady z kuchni polowej, 2) Punkt odżywczy P. C. K. w Baranowiczach, 3) Rozdawnictwo węgla, 4) wydawanie obiadów na punkcie odżywczym, 5) Sekcja Pom. Bezrobot.— Zarząd.

AKCJA NA RZECZ BEZROBOTNYCH W WILNIE

Akcja pomocy bezrobotnym w województwie Wileńskim prowadzona jest przez Komitet Pomocy Bezrobotnym; na czele powstałej pomiędzy innemi Sekcji pomocy — stanął prezes Zarządu Okręgu Wileńskiego P. C. K. p. L. Uniechowski.

Sekcja zorganizowała 4 kuchnie w różnych punktach miasta, wydają one dziennie do 1.250—1.350 obiadów, składających się z chleba i dobrze okraszonej zupy, gotowanej na kościach. Prócz tych obiadów, których koszt, 30 gr. za obiad, pokrywa Sekcja z własnych funduszów, przydzielonych jest jeszcze 440 obiadów, ofiarowywanych codziennie przez poszczególne oddziały wojskowe w Wilnie. Dla rodzin, nie korzystających z obiadów, wydawane są miesięczne deputaty. W lutym otrzymało deputaty 2.399 rodzin. Deputaty składają się z mąki, słoniny, kartofli, grochu albo fasoli i są zastosowane do ilości członków poszczególnych rodzin. Sekcja czyni wszelkie możliwe starania, aby dostarczyć pracę bezrobotnym i znajduje się w trakcie skierowania do zajęć płatnych 800 rodzin.

Sekcja zwróciła wielką uwagę wspólnie z Magistratem na udzielanie pomocy uczącej się młodzieży w szkołach powszech i zawodowych, do których uczęszczają dzieci bezrobotnych i mało-robotnych. Komitety rodzicielskie zorganizowały wszędzie wydawanie obiadów, z których korzystało 9.760 dzieci.

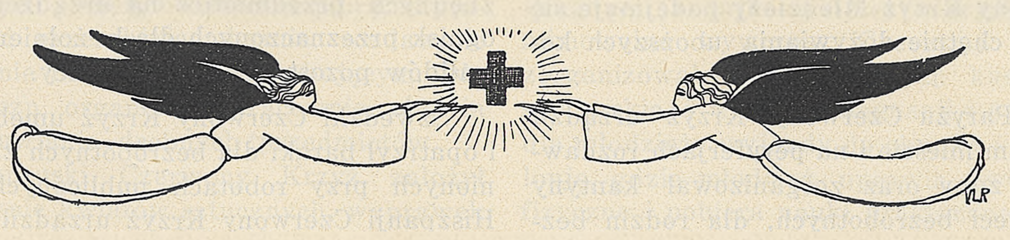
Prócz żywności Sekcja pomocy wydaje pomoc opałową: 1 m³ suchego i zdrowego drzewa miesięcznie na rodzinę lub 150 klg. węgla. Do stycznia wydano opał 1.027 rodzinom, w styczniu i lutym — 2.766 rodzinom, w marcu skorzysta z deputatu opałowego około 3.000 rodzin.

W listopadzie Sekcja pomocy przy łaskawym udziale różnych organizacji, wojska i młodzieży przeprowadziła w mieście zbiórkę odzieżową. Uzyskane tą drogą ubrania, obuwie, bielizna, płaszcze i t. p. zostały doprowadzone do porządku w specjalnie zorganizowanych warsztatach i rozdane 311 rodzinom, liczącym 1268 osób. Prócz tego rozdawane są ciepłe paltoty i obuwie dla uczącej się młodzieży bezrobotnych i małorobotnych w szkołach powszechnych i zawodowych. Do 1-go kwietnia r. b. będzie rozdanych 350 palt i 1000 par obuwia. Podział uskuteczniają wśród młodzieży szkół powszechnych Komitety Rodzicielskie przy udziale pp. kierowników.

Dla wykonania pracy Sekcji został powołany cały aparat biurowy, który przyjmuje podania, wydaje bony obiadowe, karty żywnościowe, prowadzi kartotekę wszystkich korzystających z pomocy, ewidencję książeczek bonowych i załatwia wszystkie sprawy dla uskutecznienia przyznanej pomocy.

W celu zebrania opinji o kandydatach ubiegających się o zapomogi, przeprowadzono 9.947 wywiadów i kontr-wywiadów, na mocy których przyznano doraźną pomoc w tej lub innej formie 7.567 rodzinom.

Przedstawiciele poszczególnych organizacyj współpracują bardzo ofiarnie, a Koła Młodzieży przyjmują również udział w pomocy dla bezrobotnych i w każdej szkole pełnią dyżury przy wydawaniu pożywienia dzieciom.

Czerwony Krzyż zagranicą

Praca narodowych towarzystw Czerwonego Krzyża dla bezrobotnych.

Gdy objawy bezrobocia poczęły przybierać rozmiary wszechświatowej i stałej klęski, Czerwony Krzyż, zawsze niezmiernie czujny na wszystko, co zagraża spokojowi i dobrobytowi ludzkości, zrozumiał, że rozszerzające się coraz bardziej i długotrwałe bezrobocie stanowi straszną siłę rozkładową dla społeczeństwa i dla rodziny — i — wierny swemu zadaniu „niesienia ulgi w cierpieniu" rozpoczął intensywną pracę w tym kierunku.

Narodowe towarzystwa Czerwonego Krzyża przystąpiły wszędzie do bardzo energicznej akcji pomocy dla bezrobotnych, starając się wszelkiemi siłami ulżyć niedoli setek tysięcy ofiar. Wykazywanie pomocy przez Czerwone Krzyże objawia się w każdym państwie pod inną postacią, lecz zasadnicze potrzeby bezrobotnych pozostają wszędzie te same: głód, brak odzieży, chłód, bezdomność, brak pracy i wyradzająca się z tych wszystkich czynników nędza materjalna i moralna. Czerwone Krzyże w Ameryce, w Belgji, we Francji, w Czechosłowacji, w Estonji, na Węgrzech zajmują się bardzo usilnie dożywianiem bezrobotnych, bądź przez bezpośrednie rozdawnictwo artykułów spożywczych (mleko, chleb, tłuszcze, zupa) bądź też przez dostarczanie paczek żywnościowych i bonów obiadowych.

W niektórych krajach członkowie Czerwonego Krzyża zapraszają codziennie na obiad dziecko rodziny bezrobotnej. Czerwony Krzyż Młodzieży podejmuje się bardzo chętnie dożywiania uboższych kolegów.

W Paryżu Czerwony Krzyż urządził w samem mieście i na peryferjach rozdawnictwa zupy oraz zorganizował kantyny dla dzieci bezrobotnych, dla rodzin bezrobotnych i dla mężczyzn niemających rodziny, którzy otrzymują żywność za pracę wykonywaną w kantynie.

Kobiecy związek Niemieckiego Czerwonego Krzyża utrzymuje 481 składnic odzieżowych, w których zebrane ubrania podlegają oczyszczeniu i naprawie i są następnie rozdawane najbardziej potrzebującym. Belgijski Czerwony Krzyż zamierza rozpocząć taką samą akcję, tymczasem współpracuje z komitetem pomocy, mającym szczególnie na celu opiekowanie się klasą średnią dla której państwo nieprzewidziało dotychczas akcji pomocy i pośredniczy pomiędzy najbardziej dotkniętymi rodzinami i instytucjami, mogącemi im pomóc.

W Ameryce bardzo wiele Oddziałów Czerwonego Krzyża pracuje zupełnie niezależnie i ponosi całą odpowiedzialność okazywania pomocy bezrobotnym. W Nowej Zelandji Czerwony Krzyż urządził zbiórkę odzieżową do spółki z Automobilklubem i harcerzami; 360 samochodów i wozów ciężarowych zebrało w przeciągu kilku godzin 33.500 sztuk rozmaitej odzieży.

Niektóre Czerwone Krzyże dostarczają bezrobotnym opału lub też zakładają ogrzane przytułki, w których bezrobotni mogą spędzić większą część dnia. Gdzieindziej Czerwony Krzyż urządza ochronki dla dziatwy w wieku przedszkolnym.

Kanadyjski Czerwony Krzyż otrzymał od rządu zezwolenie na otrzymanie ze składnic wojskowych zapasu pościeli i niezbędnych przedmiotów na urządzenie 20 ognisk przeznaczonych dla b. żołnierzy inwalidów pozostających bez pracy.

Szwedzki Czerwony Krzyż umeblował i opatrzył baraki dla bezrobotnych zatrudnionych przy robotach publicznych. W Hiszpanji Czerwony Krzyż urządził wiej-

skie kolonje letnie dla dziatwy bezrobotnych.

Największem jednak dobrodziejstwem dla bezrobotnych jest dostarczanie im pracy. I pod tym względem Czerwony Krzyż nie szczędzi wysiłku, bądź pośrednicząc z pracodawcami, bądź też dostarczając bezpośrednio możliwości zarobkowania.

Brazylijski Czerwony Krzyż w porozumieniu z ministerstwem rolnictwa otworzył w Sao-Paolo biuro pośrednictwa pracy dla pracowników rolnych. W listopadzie ub. roku w przeciągu dwuch tygodni zapisało się do biura 8.322 bezrobotnych. Czerwone Krzyże Australijski, Nowozelandzki, Amerykański dostarczają bezrobotnym pracy na godziny.

Niektóre Czerwone Krzyże wydają robotę do domu lub też organizują szwalnie, w których kobiety bezrobotne piorą, naprawiają i przerabiają ubrania, rozdawane następnie najbardziej potrzebującym. Dla mężczyzn organizują pracownie obuwia i naprawiania drobnych przedmiotów.

Francuski Czerwony Krzyż założył pracownie kwiatów sztucznych, wyprawek dziecinnych, konfekcji męskiej i damskiej.

Gdański Czerwony Krzyż zorganizował bardzo umiejętnie obmyślaną pomoc dla bezrobotnych, mianowicie samarytanie Gdańskiego C. K-a Czerwonego Krzyża werbują z pośród bezrobotnych ratowników stanowiących stale dyżurującą drużynę, której udziela się wzamian pożywienie i przytułek. Okręgi i Oddziały P. C. K. mogłyby również w niektórych wypadkach przeszkalać bezrobotnych nadających się do drużyn ratowniczych i posługiwać się nimi w razie potrzeby za odpowiedniem wynagrodzeniem.

Bez pracy. *Mal. S. Sałaga.*

Czerwony Krzyż wziął również pod uwagę przymusową bezczynność, która tak demoralizuje bezrobotnych i naraża młodzież na tyle niebezpiecznych pokus. Pragnąc jaknajkorzystniej wyzyskać te mimowolne wywczasy Czerwony Krzyż zorganizował dla bezrobotnych kursa gospodarskie i kursa pielęgnacji i urządził dla młodzieży wyjazdy do obozów i na kolonje, gdzie młodzież uprawia ćwiczenia fizyczne i pobiera nauki praktyczne.

W niektórych państwach izby handlowe dopomogły w tem Czerwonemu Krzyżowi gorliwie popierając roztaczanie opieki nad młodymi bezrobotnymi.

W innych wypadkach Czerwony Krzyż dostarcza dorosłym godziwych rozrywek, jak bilety do teatru i do kin.

Wiemy już, że Amerykański Czerwony Krzyż zainicjował na wielką skalę przyrządzanie konserw dla bezrobotnych, rozdano im miljon słoików szklanych i polewanych, napełnionych konserwami.

Niektóre Czerwone Krzyże nabyły grunta odnajmowane za bezcen bezrobotnym dla zakładania ogrodów warzywnych. Francuski Czerwony Krzyż założył dużą ilość takich ogrodów warzywnych. Niemiecki Czerwony Krzyż posiadał w roku zeszłym 9.704 ogródków, które dostarczyły niezbędną żywność uprawiającym je rodzinom bezrobotnych i nieraz przysporzyły im nawet trochę zarobku.

Niemiecki Czerwony Krzyż urządził również dla najbiedniejszej dziatwy place gier, pływalnie i ślizgawki. Gdzieindziej zorganizował dla dzieci wypożyczalnie książek, kursa gimnastyczne i wycieczki krajoznawcze.

Powyższe dane zostały zaczerpnięte z art. Dr. Dr. René Sand „Czerwony Krzyż i pomoc bezrobotnym" w marcowym zeszycie wydawnictwa Ligi Czerwonych Krzyży „Biulletin d'Information".

NA FRONCIE WALKI Z BEZROBOCIEM

Fala bezrobocia, idąca dziś przez świat cały, ogarnęła oczywiście i Polskę. Szalejący kryzys spowodował zastój w ośrodkach przemysłowo - handlowych, rezultatem czego tysiące ludzi pozbawionych zostało pracy, a tysiące rodzin — normalnej egzystencji.

Władze rządowe, samorządowe, oraz czynniki społeczne rozpoczęły więc organizować na szeroką skalę zakreśloną akcję pomocy na rzecz ofiar bezrobocia.

Akcja ta przyjęła, zasadniczo biorąc, dwa kierunki, wzajemnie się dopełniające.

Jeden — to działalność Naczelnego Komitetu do spraw bezrobocia, oraz jego lokalnych agend, drugi zaś — to praca szeregu organizacyj charytatywno - społecznych, które przyłączyły się do akcji Naczelnego Komitetu, bądź biorąc w niem bezpośredni udział, bądź też występując samodzielnie na powierzonych sobie odcinkach pracy.

Dnia 26 sierpnia r. ub. Rada Ministrów powołała do życia Naczelny Komitet do spraw bezrobocia, przy Prezesie Rady Ministrów, a 5 września tegoż roku Prezes Rady Ministrów mianował Prezydjum Naczelnego Komitetu, w skład którego weszli przedstawiciele rządu, oraz organizacji gospodarczych i społecznych. Prezesem Nacz. Kom. mianowany został b. minister Czesław Klarner.

W dniu 28 września 1931 r. odbyło się pierwsze, konstytucyjne, plenarne zebranie Naczelnego Komitetu.

Równocześnie powstały Wojewódzkie Komitety o charakterze lokalnym w myśl przyjętej zasady decentralizacji całej akcji.

Komitet Naczelny przyjął ponadto wytyczne, że o ile stosunek liczbowy bezrobotnych i ich rodzin nie przekracza na danym terenie 1.5% ogółu ludności, całą akcję finansować winien Komitet Wojewódzki, a pomoc Naczelnego Komitetu zwróci się przedewszystkiem tam, gdzie stosunek bezrobotnych i ich rodzin przekroczy normę 1.5%.

Jak się rozwinęła działalność Naczelnego Komitetu, o tem informuje świeżo ogłoszone sprawozdanie prac tegoż Komitetu za okres od 5 września r. ub. do 5 marca 1932 r.

Cała praca wykonawcza Naczelnego

Komitetu skupiała się w trzech sekcjach: Finansowej, Pomocy i Pracy.

Sekcja Finansowa po stronie dochodów zdołała przeprowadzić szereg pozycji finansowych, na które składały się bądź fundusze państwowe, przeznaczone na akcję specjalną pomocy dla bezrobotnych, bądź też dobrowolne składki i ofiary, zbierane na rzecz pomocy dla bezrobotnych przez Komitety.

Ogółem suma wpływów Naczelnego Komitetu wynosiła na dzień 5 marca r. b. zł. 11.712.115.16.

Suma ta powiększy się jeszcze, o ile dostarczonych tym Komitetom, wynoszącej 2.339.358.92.

Sekcja Pomocy uruchomiona przy Naczelnym Komitecie, w myśl przyjętych podstaw wzajemnego stosunku Naczelnego Komitetu do Komitetów Wojewódzkich, a tych ostatnich do lokalnych, — podjęła we własnym zakresie zakup i przydział tych produktów pierwszej potrzeby, które hurtowo mogły być uzyskane taniej i na lepszych warunkach.

Zestawienie osób, korzystających z pomocy opałowej, obliczone w sposób rozumowy z powodu braku dotychczas spra-

Kolejka bezrobotnych po żywność i odzież.

weźmiemy pod uwagę, lokalne wpływy, jakie bezpośrednio realizowane były do kas Komitetów wojewódzkich. Charakter tych wpływów był również państwowo - komunalno - społeczny.

Wydatki Naczelnego Komitetu za cały okres jego działalności po dzień 1 marca wynosiły: 10.748.776.11 — pozostałą resztę do zbilansowania sumy wpływów stanowią sumy rachunków bankowych, kasowych, oraz wartość pozostałych zapasów.

Najważniejszą pozycję w wydatkach, a mianowicie — 6.355.502.98, stanowią zasiłki pieniężne dla Komitetów Wojewódzkich, niezależnie od wartości produktów, wozdań od komitetów lokalnych, wykazuje, w myśl tego obliczenia, że z pomocy opałowej korzystało dotychczas miesięcznie w przybliżeniu około 800.000 osób (t. j. bezroboczych łącznie z rodzinami) przeciętnie.

Sekcja Pracy Naczelnego Komitetu rozwinęła swoją działalność w kierunku zwiększenia stanu zatrudnienia jak największej liczby z pośród bezrobotnych żywicieli rodzin.

Po omówieniu i uzgodnieniu szeregu spraw z organizacjami gospodarczemi i zawodowemi, zdołano zatrudnić od początku akcji Komitetu ogółem 35.753 osoby.

Uzupełnieniem szeroko zakrojonej akcji Naczelnego Komitetu jest działalność Wojewódzkich i lokalnych Komitetów. Łagodzą one skutki bezrobocia w swoich terenach; będąc regjonalnemi odpowiednikami Naczelnego Komitetu, podlegają jego nadzorowi, lecz są Instytucjami autonomicznemi, rządzącemi się samodzielnie, na podstawie regulaminów, zatwierdzonych przez Naczelny Komitet. Komitety Wojewódzkie powołują do życia podległe sobie Komitety lokalne, nie posiadające jednak bezpośredniego kontaktu z Naczelnym Komitetem.

Studenci wyruszają na miasto, na zbiórkę odzieży dla bezrobotnych.

Z braku odpowiednich danych co do pracy komitetów lokalnych innych miast i dzielnic, ograniczymy się tylko do zanotowania przejawów działalności w zakresie pomocy bezrobotnym na terenie stolicy, która na ogólną cyfrę (na dzień 1 marca 1932 r.) 343.846 osób w całej Polsce, wykazała liczbę bezrobotnych 21.716 osób.

Komitet stołeczny do spraw bezrobocia rozwinął swą akcję w kierunku zwiększenia stanu zatrudnienia, czy to przez zmniejszenie godzin pracy, czy też przez ustępowanie jednego dnia pracy w niektórych gałęziach przemysłu, na rzecz bezrobotnych.

Sprawozdanie Sekcji Pomocy Stołecznego Komitetu wykazuje, że dożywianych jest dziennie 26.900 pracowników umysłowych i fizycznych, oraz 42.037 dzieci.

Komitet warszawski zebrał na dzień 1.I 32 r. 760.158.41, z czego wydatkowano na rzecz różnych instytucyj 390.984.25 zachowując resztę jako rezerwę.

Niezależnie od stołecznego Komitetu Pomocy Bezrobotnym działa na terenie stolicy Obywatelski Komitet Pomocy Społecznej, którego sprawozdanie wykazuje prace Komitetu w nast. sekcjach: dożywiania, Pomocy Matce i Dziecku, akcji rozdawnictwa odzieży i t. p.

Działa również na terenie Warszawy organizacja p. t. „Dzielmy się“, która niesie pomoc w pierwszym rzędzie dzieciom szkół powszechnych w Warszawie, najbardziej poszkodowanym przez kryzys i bezrobocie. Na uwagę zasługuje stosowany przez tą organizację t. z. system torebkowy, polegający na zbieraniu posiłku dla dzieci w torebki i koszyczki, zaopatrzone w pieczątki i napisy w rodzaju — „umyj się i zjedz na zdrowie“.

W akcji tej bierze również pomocniczy udział młodzież niektórych szkół średnich, oraz młodzież harcerska.

Dla wyczerpania całokształtu akcji pomocy na rzecz bezrobotnych stolicy, należy jeszcze podkreślić działalność charytatywną szeregu organizacyj społecznych, działających naskutek wezwań duchowieństwa katolickiego. Organizacje te, a więc: Komitety Parafjalne, Konferencje Męskie i Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, organizacje ko-

biet i mężczyzn Akcji Katolickiej, wreszcie inne stowarzyszenia o charakterze społeczno-religijnym, pod kieronkiem władz duchownych, rozwijają bardzo pożyteczną działalność w zakresie pomocy bezrobotnym.

Zbyt trudnem byłoby wyliczanie przejawów pożytecznej działalności tych organizacji, ograniczymy się zatem tylko do 2-ch, a mianowicie tow. „Caritas" i Akademicka organizacja „Pomoc Bliźniemu".

Tow. „Caritas", oprócz stałego prowadzenia akcji pomocy na rzecz bezrobotnych, zorganizowało szereg zbiórek odzieży, które dały dobre rezultaty.

Niezależnie od udziału w akcji pomocy na rzecz biednych, bezrobotnych, jaką prowadzą wyżej podane instytucje, młodzież akademicka prowadzi samodzielnie szereg placówek i oddziałów pracy, zwłaszcza w dziedzinie opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Należy tu z całym naciskiem podnieść ogromny ruch młodzieży naszej, przeważnie akademickiej, w powyższej akcji i wogóle w akcji zwalczania bezrobocia.

Młodzież akademicka stawiła się na apel w liczbie zgórą 700 osób i wzięła na siebie ciężki obowiązek odwiedzania domów prywatnych w całej Warszawie (odwiedzano domy, położone od parteru do najwyższych pięter) prosząc o odzież niepotrzebną, po uprzednim zawiadomieniu o terminie wizyt.

Wspomniana już wyżej akademicka organizacja „Pomoc bliźniemu", posiada doskonałe wyrobienie społeczne, oparte o dobre zasady organizacyjne.

W ostatnim sprawozdaniu tej akademickiej instytucji widzimy doskonale się rozwijający dział opieki nad rodzinami bezrobotnych, która polega na docieraniu do tych rodzin, nie tylko z pomocą materjalną, ale i moralną.

Dalej — świetlice dla dzieci ulicy, podwórza; dla dzieci z poddaszy i baraków.

Świetlic takich, należycie zorganizowanych, zaopatrzonych w gry, zabawy i podręczniki, oraz prowadzonych wzorowo, według ostatnich metod — posiada akademickie Tow. „Pomoc Bliźniemu" dziesięć rozrzuconych po różnych punktach miasta.

Powrót ze zbiórki.

O właściwych metodach pracy tego stowarzyszenia świadczą słowa, wyjęte ze sprawozdania.

> „Nie będziemy żądać, aby chodził w czyściejszej bieliźnie, chłopiec, który — jak się przekonamy — posiada jedną tylko koszulę, i to zmuszony jest czasem dzielić ją z bratem, wskutek czego w niektóre dni pozostaje w łóżku; dla takiego postaramy się przedewszystkiem o bieliznę".

Słowa te dowodzą już pewnego wyrobienia społecznego wśród tej młodzieży.

Ta sama młodzież prowadzi zbiórki po domach, gromadząc dla ludzi w łachmanach, dla których cała, czysta koszula, jest wprost marzeniem nieziszczalnem, odzież, bieliznę, obuwie, książki dla dzieci i dorosłych i t. p.

Tylko brak miejsca nie pozwala na należyte omówienie działalności w zakresie pomocy biednym i bezrobotnym innych organizacji akademickich, Bratnich Pomocy, Korporacji, Związków i t. p.

Stwierdzić naogół trzeba, że akcja młodzieży, zwłaszcza akademickiej, gdy chodzi o bezmierne morze nędzy ludzkiej, spowodowanej kryzysem i bezrobociem, rozrosła się naprawdę poważnie i stoi na poziomie należytego wyrobienia.

Młodzież ta po rozpoczęciu samodzielnego życia, do służby społecznej będzie należycie przysposobiona.

* * *

Na froncie walki z bezrobociem, jak to staraliśmy się wykazać w ogólnych zarysach, praca szeregu organizacji rozwija się należycie.

Hasło, rzucone w r. ubiegłym — do walki z bezrobociem, realizowano w zadawalniającej mierze.

Oczywiście, każdy dzień niemal przynosi nowy wzrost bezrobocia; pojawia się na froncie nowy wróg, groźny — fala eksmisji, wstrzymanych na okres zimy do 1 kwietnia r. b.

Nowe tysiące bezdomnych rozpoczną kołatać do serc litościwych. A tu kryzys nie maleje, środki finansowe na prowadzenie akcji charytatywnej kurczą się.

Rozmiary dotychczasowej akcji, podjętej przez czynniki rządowe i społeczne, rokują jednak nadzieje, że i tym razem z frontu walki z bezrobociem, ukaże się komunikat o odparciu wroga.

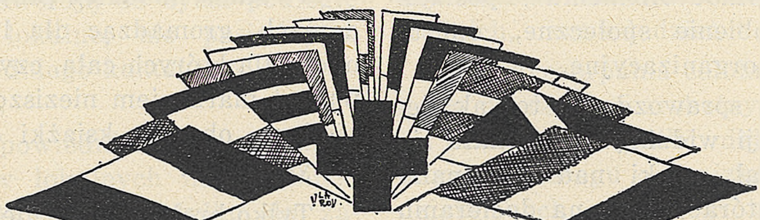
J. K.

WYSYŁKA PACZEK DO ROSJI.

W ostatnich czasach znacznie się wzmogła wysyłka pocztą do Rosji Sow. paczek, zawierających przedmioty codziennego użytku, pod adresem Przedstawicielki Polskiego Czerwonego Krzyża w Moskwie p. Katarzyny Pieszkowej, dla dostarczenia osobom uwięzionym lub zesłanym w Z. S. R. R.

Przesyłki te podlegają bardzo wysokiej opłacie celnej, wskutek czego regulowanie należności z tego tytułu natrafia często na duże trudności lub wprost nie jest dokonywane, gdyż przekracza możności finansowe wysyłających. Zarząd Gł. P. C. K. przestrzega przed wysyłaniem paczek tą drogą, uprzedzając, że nie będą one odbierane przez Delegatkę P. C. K. w Moskwie, o ile nadawca nie poda uprzednio dostatecznej gwarancji, że należności celne będą przez niego pokryte.

Wszelkich szczegółowych informacji w tych sprawach udziela Referat Informacyjno - Wywiadowczy Zarządu Gł. P. C. K. ul. Smolna 6, pawilon 7 pokój Nr. 40.

Zarząd Gł. P. C. K. wydaje w roku bieżącym dla użytku swych Okręgów i Oddziałów szereg wydawnictw propagandowych — między innemi zostaje wydany **n o w y p l a k a t** progagandowy i nalepki na okna, według rysunku art. mal. p. E. Bartłomiejczyka.

Dział urzędowy Zarządu Głównego P. C. K.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY.
L. 786.
Spr. nadawania godności członków honorowych P. C. K.

Warszawa, dn. 15 lutego 1932 r.

Do
Zarządu Okręgu (15) Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

Zarząd Główny P. C. K. stwierdził, że niektóre Oddziały P. C. K. mylnie interpretują § 11 p. 2 statutu, nadając lub występując z wnioskiem o nadanie godności członków honorowych P. C. K. osobom, które się odznaczyły w pracy miejscowej dla Polskiego Czerwonego Krzyża. Ponieważ godność członka honorowego, w myśl § 11 p. 2 statutu, nadaje tylko Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia na wniosek Komitetu Głównego „za szczególne zasługi w zakresie działalności, przewidzianej przez statut Stowarzyszenia" i nadanie tego rodzaju godności uważane jest za najwyższe i wyjątkowe odznaczenie przez P. C. K., przeto Zarząd Główny prosi Zarządy Okręgów o zwrócenie uwagi Oddziałom na powyższy stan rzeczy, wyjaśniając im, że Zarządy Oddziałów mają prawo, w myśl § 11 statutu, nadawać godność członków dożywotnich i przedstawiać osoby zasłużone do odznaczeń honorowych P. C. K., nie są jednak uprawnione do nadawania godności członków honorowych P. C. K.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY.
L. 999.
W sprawie lokowania kapitałów P. C. K.

Warszawa, dn. 27 lutego 1932 r.

Do
Zarządu Okręgu (15) Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

W związku z pismem okólnem Zarządu Gł. P. C. K. z dnia 24 czerwca 1929 r. w sprawie lokaty kapitałów P. C. K., Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża podaje do wiadomości Zarządom Okręgów i Oddziałów, że kapitały P. C. K., niezależnie od wymienionych w powyższym okólniku Zarządu Gł. instytucji bankowych, lokowane być mogą również w Komunalnych Kasach Oszczędności powiatowych lub miejskich, jako pozostających pod kontrolą Min. Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Skarbu i posiadających całkowitą gwarancję swoich związków samorządowych za wkłady. W szczególności wkładom na książeczki oszczędności przysługują wszelkie prawa bezpieczeństwa prawnego (pupilarnego), (Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 kwietnia 1927 r., Dz. Ust. Nr. 38, 1927 r., poz. 139).

Lokując swe kapitały w Komun. Kasach Oszczędności, Zarządy Okręgów i Oddziałów P. C. K. otrzymywać będą znaczne oprocentowanie, a ponadto uzyskują moralną podstawę do wyjednania subwencji lub ofiar na cele P. C. K. z nadwyżek finansowych tych Instytucji, lub poręczających je Związków Samorządowych.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY.
L. 1314.
Akcja P. C. K. na wypadek powodzi.

Warszawa, dn. 8 marca 1932 r.

Do
Zarządu Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

W przewidywaniu klęski powodzi, która wobec ostatnich mrozów i dość znacznych opadów śnieżnych nie jest wykluczoną, Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża zwraca uwagę wszystkich Zarządów Okręgów na konieczność poczynienia niezbędnych prac przygotowawczych do ew. wzięcia udziału, w razie potrzeby, w ogólnej akcji ratunkowej.

W tym celu prosimy o nawiązanie stałego kontaktu z odnośnemi władzami, które kierować będą akcją pomocy na wypadek powodzi, i ustalenie zakresu pracy P. C. K., odpowiednio do posiadanych środków.

Podjęta w tym zakresie praca winna być przedewszystkiem oparta na uruchomieniu wyszkolonego personelu sanitarnego oraz sprzętu i materjału sanitarnego, jakim dany Okręg i jego Oddziały rozporządzają.

Prosimy uprzejmie o powiadomienie Zarządu Gł. o zakresie wykonanych prac przez Okręgi i Oddziały w razie uruchomienia akcji P. C. K. w wypadku powodzi.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY.
L. 1320.
Uchw. Komit. Gł. w sprawie
działaln. Kół Mł. P. C. K.

Warszawa, dn. 8 marca 1932 r.

Do
Zarządu Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

Zarząd Główny P. C. K. stwierdził, że Koła Młodzieży Polsk. Czerw. Krzyża na terenie niektórych Okręgów pozostają bez należytego kierownictwa i opieki wskutek bezczynności Komisyj Okręgowych, wobec czego czuł się zmuszony wnieść sprawę Kół Młodzieży P. C. K. pod obrady Komitetu Gł. na posiedzeniu dn. 27.II.1932 r.

W wyniku tych obrad Komitet Główny powziął następujące uchwały:

1. Stwierdzając znaczne różnice w rozwoju organizacji Kół Młodzieży P. C. K. w różnych Okręgach, Komitet Główny poleca Zarządom Okręgów zwrócenie większej uwagi na ten dział pracy, większe zainteresowanie się działalnością Kół i pobudzenie Komisyj i Kół do dalszego rozwoju.
2. Zarządy Okręgowe zbadają działalność Komisyj Okr. Kół Mł. przy uwzględnieniu spostrzeżeń w tej mierze Zarządu Gł., i poczynią kroki, celem usprawiedliwienia działalności Komisyj Okręgowych. O ile okaże się to niemożliwe, Zarząd Okręgowy spowoduje rozwiązanie Komisji, a Koła Młodzieży uzyskają bezpośredni kontakt z Komisją Gł.
3. Komitet Główny zaleca Zarządom Okręgów i Oddziałów wstawienie do budżetów sum, potrzebnych na prowadzenie prac Komisyj Okręg. i Oddz.
4. Komitet Gł. uważa za potrzebne, aby w każdym Okręgu pracowała chociaż jedna osoba w charakterze instruktora, poświęcająca się cpecjalnie rozwojowi Kół Mł. P. C. K.
5. Komitet Gł. zaleca, aby co roku jeden numer pisma „Polski Czerwony Krzyż" był poświęcony wyłącznie organizacji Kół Młodzieży P. C. K., przy starannem opracowaniu wartości pedagogiczno - społecznej Kół oraz metod pracy, stosowanych przy zakładaniu i prowadzeniu Kół. Numer ten wydany być powinien w podwójnej ilości egzemplarzy, które winny być rozesłane do władz oświatowych, nauczycielstwa oraz osób wpływowych.
6. Poruczyć Zarządowi Gł. w porozumieniu z Komisją Gł. Kół Młodzieży P. C. K. zwrócenie się do Ministerstwa Oświaty o wydanie odpowiedniego okólnika do kuratorów o popieranie Kół Młodzieży P. C. K.

Uchwały, podane w punktach 5 i 6, pozostają do wykonania przez Zarząd Główny, wzgl. Komisję Gł. Kół Mł. P. C. K., pozostałe zaś Zarząd Gł. P. C. K. przesyła do wykonania Zarządowi Okręgu, w porozumieniu ewent. z Komisją Okręgową.

Dążeniem Zarządu Gł. jest, aby wykonanie powyższych uchwał przyniosło w rezultacie usprawnienie działalności Komisyj Okręgowych, a w każdym razie, aby młodzież P. C. K. miała zapewnione należyte kierownictwo i opiekę.

Zarząd Główny i Komisja Gł. Kół Mł. P. C. K. z zainteresowaniem śledzić będą rezultaty wdrożonej w tej mierze akcji przez Zarządy Okręgów. Zarząd Główny prosi Zarząd Okręgu o zawiadomienie do dnia 1-go maja r. b., jakie przedsięwzięte zostały starania i wydane zarządzenia, celem wykonania powyższych uchwał.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY.
L. 1359.
Uchwały Komitetu Głównego
P. C. K.

Warszawa, dn. 10 marca 1932 r.

Do
Zarządu Okręgu (15) Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

Zarząd Główny P. C. K. ma zaszczyt podać do wiadomości Okręgów następujące uchwały Komitetu Gł. P. C. K., zapadłe na posiedzeniu w dniu 27 lutego r. b.:

„1) Protokuł posiedzenia Komitetu Gł. P. C. K. z dn. 3.X.1931 r., odczytany przez Sekretarza Generalnego p. Paszkowską, przyjęto bez zmian.

2) Komitet Główny, po rozpatrzeniu sprawozdania z działalności P. C. K. za ostatni okres 1931 r., t. j. za czas od 1.IX. do 31.XII.31 r., uchwala sprawozdanie powyższe przyjąć do zatwierdzającej wiadomości. Jednocześnie, na wniosek p. L. Uniechowskiego—Prezesa Zarządu Okręgu Wileńsk., jednomyślnie uchwalono wyrazić Zarządowi Gł. podziękowanie za dokonaną w nader trudnych warunkach celową i pozytywną pracę dla Polskiego Czerwonego Krzyża.

3) Po dyskusji, Komitet Główny uchwala:
a) zatwierdzić przedłożony przez Zarząd Główny program prac na r. 1932,
b) zatwierdzony program prac podać do wiadomości i wykonania Okręgom P. C. K.

4) Komitet Główny, na zasadzie § 41 p. r.) statutu P. C. K., uchwala: przedstawiony przez Zarząd Główny budżet Zarządu Gł. P. C. K. i instytucji centralnych na r. 1932, zamykający się po stronie przychodów i rozchodów sumą zł. 3.401.217.— zatwierdzić i przedstawić go na Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia P. C. K. dla uchwalenia, w myśl § 39 p. d) statutu.

5) Komitet Główny upoważnia Zarząd Główny P. C. K. do wydatkowania w miesiącach styczeń—maj włącznie 1932 r. sum w wysokości $^{5}/_{12}$ skompresowanego zarządzeniami oszczędnościowemi Zarządu Gł. P. C. K. budżetu 1931 r., t. j. $^{1}/_{12}$ miesięcznie, z prawem przenoszenia poszczególnych kwot z m-ca na miesiąc, oraz w granicach poszczególnych działów i paragrafów, z zaleceniem dalszych możliwych oszczędności.

6) Komitet Główny:
1) stwierdza, że dotychczas nie wszystkie jeszcze Zarządy Okręgów należycie wykonują zalecenia Gł. Komisji Rewizyjnej i uchwały Komitetu Gł. P. C. K. z dn. 24.IV.31 r., dotyczące uporządkowania rozrachunków z Zarządem Gł. i regulowania zaległych należności, pomimo niejednokrotnych wezwań Zarządu G.,
2) uznaje, że przyczyną tego w znacznej mierze jest brak fachowego i jednolitego prowadzenia rachunkowości w Oddziałach i Okręgach P. C. K.,
3) zaleca Zarządom Okręgów i Oddziałów P. C. K. usunięcie niedomagań w zakresie rachunkowości przez zaangażowanie do biura Zarz. Okr. fachowego personelu i ścisłe stosowanie się do zarządzeń rachunkowych, wydanych przez Zarząd Główny P. C. K.,
4) poleca Zarządowi Gł. P. C. K.: a) poczynienie wszelkich zarządzeń dla niezwłocznego załatwienia zaległych spraw rozrachunkowych z Zarządami Okręgów, b) opracowanie przewidzianych statutem kwartalnych sprawozdań kasowo - rachunkowych dla Oddziałów i Okręgów P. C. K., c) dokonywanie przez przedstawicieli i przez organa fachowe perjodycznych kontroli rachunkowych w Oddziałach i Okręgach P. C. K.

7) Uchwalono termin Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia P. C. K. w roku bieżącym wyznaczyć na dzień 29 maja. Posiedzenie Komitetu zaś odbyć w przeddzień Walnego Zgromadzenia, tj j. w dn. 28 maja r. b.

8) W sprawie Kół Mł. Komitet Główny powziął następującą uchwałę:
1) Stwierdzając znaczne różnice w rozwoju organizacji Kół Mł. P. C. K. w różnych Okręgach, Komitet Główny poleca Zarządom Okręgów zwrócenie większej uwagi na ten dział pracy, większe zainteresowanie się działalnością Kół i pobudzenie Komisyj i Kół do dalszego rozwoju.
2) Zarządy Oręgowe zbadają działalność Komisyj Okręgow. Kół Mł., przy uwzględnieniu spostrzeżeń w tej mierze Zarządu Gł. i poczynią kroki, celem usprawnienia działalności Komisyj Okręgowych. O ile okaże się to niemożliwem, Zarząd Okręgowy spowoduje rozwiązanie Komisji, a Koła Mł. uzyskają bezpośredni kontakt z Komisją Główną.

3) Komitet Główny zaleca Zarz. Okr. i Oddz. wstawienie do budżetów sum, potrzebnych na prowadzenie prac Komisyj Okr. i Oddział.

4) Komitet Gł. uważa za potrzebne, aby w każdym Okręgu pracowała chociaż jedna osoba w charakterze instruktora, poświęcająca się specjalnie rozwojowi Kół Mł. P. C. K.

5) Komitet Gł. zaleca, aby co roku jeden numer pisma „Polski Czerwony Krzyż" był poświęcony wyłącznie organizacji Kół Mł. P. C. K., przy staranném opracowaniu wartości pedagogiczno - społecznej Kół, oraz metod pracy, stosowanych przy zakładaniu i prowadzeniu Kół. Numer Ten wydany być powinien w podwójnej ilości egzemplarzy, które winny być rozesłado władz oświatowych, nauczycielstwa oraz osób wpływowych.

6) Poruczyć Zarządowi Gł. w porozumieniu z Komisją Gł. Kół Mł. P. C. K. zwrócenie się do Ministra Oświaty o wydanie odpowiedniego okólnika do Kuratorów o popieraniu Kół Mł. P. C. K.

9) Komitet Gł. uchwala: zapis testamentowy ś. p. A. Krausse na rzecz Stowarzyszenia P. C. K. przyjąć i upoważnić Zarz. Okr. Lubelskiego z prawem substytucji do działania w spr. przejęcia na rzecz Stow. P. C. K. zapisu ś. p. A. Krausse i w zw. z tem do występow. przed sąd. i wł. adm. wszystk. instan.

10) W sprawie regulaminów dla Komitetu Gł.: Po dyskusji, Komitet Główny, wobec ujawnienia przez Komisję Organiz.-Prawną pewnych rozbieżności niektórych przepisów regulaminu dla Komitetu Gł. P. C. K. z r. 1921 ze statutem P. C. K., uchwala zlecić Zarządowi Gł. opracowanie nowego projektu regulaminu dla Komitetu Gł., który należy oddać do zaopinjowania Komisji Org. - Prawnej, poczem wnieść go na jedno z posiedzeń Komitetu Gł. Jednocześnie, na wniosek p. Prezesa Uniechowskiego, uchwalono zlecić również Zarządowi Gł. opracowanie projektu zasadniczego regulaminu dla Komitetów Okręgowych P. C. K.".

Zarządzenia wykonawcze do uchwał, dotyczących Okręgów, są wydane oddzielnemi pismami dla każdej sprawy.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ
ZARZĄD GŁÓWNY.
L. 1440.

Wrszawa, dn. 12 marca 1932 r.

W sprawie szematów do sprawozdań kasowo-rachunkowych.

Do
Zarządu Okręgu (15) Polskiego Czerwonego Krzyża.

PISMO OKÓLNE.

Na zasadzie uchwały Komitetu Gł. P. C. K. z d. 27.II r. b., pkt. 6/4-b, zakomunikowanej pismem okólnem L. 1359 z dn. 10 b. m., załączając .... egz. szematów do kwartalnych sprawozdań kasowo-rachunkowych Oddziałów i ... eg. szematów do sprawozdań Okręgowych — Zarząd Główny P. C. K. uprzejmie prosi o rozesłanie szematów do Oddziałów i wydanie odpowiednich zarządzeń w kierunku należytego wykonania uchwały Komitetu Gł. P. C. K.

Szematy sporządzone zostały wg. wzorów zastosowanych do budżetów na r. 1932, z pewnemi jednak poprawkami praktycznemi, tak w szemacie sprawowozdań Oddziałowych, jak i Okręgowych (zróżniczkowanie niektórych pozycji, lub ich wyodrębnienie w zestawieniach Okręgowych).

Nowy układ preliminarzy budżetowych i sprawozdań kasowych opracowany zostanie dopiero na r. 1933, a to w związku z przeprowadzoną reorganizacją rachunkowości w Zarządzie Gł. P. C. K. oraz ustalaniem planu działalności P. C. K., opartej na stałych podstawach finansowych.

Tem niemniej jednak, celem usprawienia i zaktualizowania wzajemnych rozrachunków już w roku bieżącym, kwartalne sprawozdania kasowe uzupełnione zostały sprawozdaniem rachunkowem w szerszym zakresie, obejmującym w sprawozdaniach Oddziałów wyciągi z rozrachunków Okręgu, oraz wyciągi z rachunków Zarządu Głównego w sprawozdaniach Okręgów, jak również stan finansowy Oddziałów i Okręgów.

Dążeniem Zarządu Gł. P. C. K. jest, aby w myśl uchwały Komitetu Gł. P. C. K. z dn. 27.II r. b., pkt. 6/3, sprawy rachunkowe w Okręgach prowadzone były stale przez siły fachowe, do prac zaś rachunkowych w Oddziałach według możności powoływane były, przynajmniej do wykonywania prac okresowych, siły fachowe.

Z powyższego względu Zarząd Główny pozostawia Zarządom Okręgowym do uznania sposób przeprowadzenia spraw rachunkowych w Oddziałach i ew. zmodyfikowanie szematów sprawozdania ra-

chunkowego Oddziałów, o ile zajdzie tego potrzeba, byleby nakreślonych przez Zarząd Gł. P. C. K. wynik ostateczny został w przepisanych terminach osiągnięty.

Nadmieniamy, że ze względów oszczędnościowych Zarząd Główny P. C. K. wykonał szematy centralnie i rozesłał w ilości potrzebnej dla Oddziałów i Okręgów, dla sporządzenia 4 sprawozdań kasowo-rachunkowych kwartalnych i sprawozdania kasowego rocznego. Jako zwrot kosztów wykonania szematów, Zarząd Gł. P. C. K. widzi się jednak zmuszonym zaliczyć Okręgowi wartość przesłanych szematów, t. j. 5 gr. od arkusza sprawozdań Oddziałowych, i 20 gr. od arkusza zestawień Okręgowych.

Dołączamy szematy wg. ilości obliczonej po 2 egz. na każde kwartalne i roczne sprawozdanie; zapasu tych druków Zarząd Gł. nie posiada.

Prosimy Zarządy Okręgów o dołożenie starań, aby powyższe sprawozdania opracowane były dokładnie i nadesłane w terminach, podanych na szematach sprawozdawczych.

1.	Białostocki	— szemat. do sprawozd. Oddz.	160	— Okręg.	— 30
2.	Kaliski	— ,, ,, ,, ,,	90	— ,,	— 30
3.	Kielecki	— ,, ,, ,, ,,	210	— ,,	— 30
4.	Krakowski	— ,, ,, ,, ,,	240	— ,,	— 30
5.	Lubelski	— ,, ,, ,, ,,	110	— ,,	— 30
6.	Lwowski	— ,, ,, ,, ,,	620	— ,,	— 50
7.	Łódzki	— ,, ,, ,, ,,	150	— ,,	— 30
8.	Podlaski	— ,, ,, ,, ,,	120	— ,,	— 30
9.	Poleski	— ,, ,, ,, ,,	100	— ,,	— 30
10.	Pomorski	— ,, ,, ,, ,,	210	— ,,	— 30
11.	Śląski	— ,, ,, ,, ,,	210	— ,,	— 50
12.	Warszawski	— ,, ,, ,, ,,	210	— ,,	— 30
13.	Wielkopolski	— ,, ,, ,, ,,	510	— ,,	— 50
14.	Wileński	— ,, ,, ,, ,,	100	— ,,	— 30
15.	Wołyński	— ,, ,, ,, ,,	100	— ,,	— 30
		Razem	3140	—	— 510

Kurs dokształcający dla lekarzy, organizowany przez Wydział Lekarski Uniw. Warszawskiego odbędzie się w czasie od 3 do 16 kwietnia 1932 r. przy współudziale profesorów i docentów Uniw. Warsz. Poza wykładami odbędą się również kursy seminaryjne djagnostyki i terapji ważniejszych działów medycyny. Wszelkich informacyj udziela sekretarz kursu dr. Mieczysław Czyżewski I-sza klinika chirurgiczna, Nowogrodzka 59, tel. 664-70.

Ze względu na brak miejsca w numerze, poświęconym bezrobociu, szczegółowe warunki konkursu, ogłoszonego przez Międzynarodowy Komitet C. K. na standaryzowane nosze polowe i opaskę hemostatyczną, będą podane w nast. numerze.

Drukarnia: Piotr Pyz i S-ka, Warszawa, Miodowa 8.